

IGNALINOS
ATOMINĖ
ELEKTRINĖ

IŠŠŪKIAI ŠIANDIEN. ATSAKOMYBĖ AMŽIAMS

2023 METŲ TVARUMO (SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS) ATASKAITA

TURINYS

VADOVO ŽODIS	3	SOCIALINĖ SRITIS	27	RODYKLĖ	53
APIE TVARUMO ATASKAITĄ	4	Darbuotojų gerovė ir konkurencinga atlygio politika	28	GRI rodiklių sąrašas	53
TRUMPAI APIE ĮMONĘ	5	Darbuotojų kompetencijos ir kaita	32	JT Pasaulinio susitarimo principai	56
TVARUMAS ĮMONĖJE	6	Darbuotojų sauga ir sveikata	36		
Tvarumo principai įmonės strategijoje	7	Lygių galimybių ir žmogaus teisių užtikrinimas bei darbuotojų įgalinimas ir įtrauktis	39		
Pagrindiniai tvarumo rezultatai ir tikslai	8	Partnerystės su bendruomenėmis	40		
Tvarumo valdymas	10	VALDYSENOS SRITIS	41		
Tvarumo temų reikšmingumo vertinimas	12	Tvarumo strateginis valdymas, įskaitant suinteresuotų šalių įtrauktį	42		
Reikšmingumo temų matrica	13	Korupcijos prevencija ir skaidrumas	45		
Pagrindinės tvarumo rizikos	14	Kibernetinis ir fizinis saugumas	49		
Atitikties ES taksonomijos reglamentui apžvalga	15	Tiekimo grandinės valdymas ir tvarumas tiekimo grandinėje	51		
APLINKOSAUGOS SRITIS	20	Rizikų ir atitikties valdymas	52		
Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimas	21				
Neradioaktyvių atliekų prevencija ir tvarkymas	23				
Radioaktyvių atliekų konversija	25				
Radiacinės ir branduolinės saugos užtikrinimas	26				

VADOVO ŽODIS

Mūsų tvarumo kelionė, įgyvendinant Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą bei radioaktyvių atliekų sutvarkymą, yra daugiau nei tik atsakomybės ir įsipareigojimo įrodymas, – tai neatsiejama mūsų veiklos dalis. Taikydami gerąjį darnaus vystymosi praktiką, apimančią aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos sritis, nukreipiame savo pastangas į tai, kad mūsų įgyvendinami unikalūs projektai nekeltų pavojaus gamtai, darbuotojų sveikatai ar visuomenei, ir kartu būtų išvengta bet kokios neigiamos įtakos būsimoms kartoms.

Aplinkosauga – mūsų prioritetas. Didžiuojamės, kad ir 2023 m. metais pavyko pasiekti užsibrėžtų tikslų, – nebuvo užfiksuota jokių reikšmingų aplinkosaugos įvykių ar neatitikčių. Ir toliau suvartojame 100 proc. elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių, vykdomė žaliuosius pirkimus. Mūsų atsakomybė ir įsipareigojimai efektyviai naudoti išteklius ir mažinti poveikį aplinkai yra tvirti ir nekintami.

Socialinėje srityje itin daug dėmesio skiriame darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimui, gerovės stiprinimui. Mūsų siekis tapti geriausia darbdaviu įpareigoja kurti darbuotojams visapusiškai įtraukiančią, motyvuojančią ir sveiką darbo aplinką. Pernai įgyvendinome daugybę iniciatyvų, kurios aprašytos plačiau šioje ataskaitoje. Užtikrinant saugą ir sveikatą pavyko pasiekti žemą nelaimingų atsitikimų darbe TRIR indeksą – 0,31, dėl nelaimingų atsitikimų darbe nebuvo prarastų darbo dienų. Be to, kaip kasmet, aktyviai dalyvavome paramos veiklose – perdavėme Ukrainai 590 t gaisro gesinimo medžiagų ir 38,5 t įrangos, skirtos energetikos sektoriaus infrastruktūros pažeidimų šalinimui. Tai rodo mūsų solidarumą ir pagalbą, bei įsipareigojimą humanitarinėms vertybėms.

Valdysenos srityje ypač didžiuojamės, kad mūsų pastangos buvo įvertintos aukščiausiu A+ lygiu, kurį suteikė Valdymo koordinavimo centras (VKC) kaip gerosios valdysenos įvertinimą. Tai patvirtina, kad diegiame gerąsias valdysenos praktikas bei esame teisingame kelyje, siekdami skaidrumo, efektyvumo ir sąžiningumo. Be to, atsparumo korupcijai lygis, įvertintas bandomojo tyrimo metu, pasiekė balą 0,9 iš 1, rodydamas mūsų įsipareigojimą didinti atsparumą korupcijai ir užtikrinti veiklos skaidrumą.

GRI 2-22

Žvelgdami į ateitį, nustatėme aiškius tikslus, kurie atitinka mūsų siekį tęsti pažangą tvarumo srityje. 2024 m. planuojame dar labiau sumažinti ŠESD emisijų kiekį, stiprinti tvarumą tiekimo grandinėje ir didinti efektyvumą naudojant žaliavas bei gamtinius išteklius. Taip pat siekiame išlaikyti aukštą darbuotojų saugos lygį, užtikrinti lygybės principų laikymąsi ir stiprinti mūsų valdymo sistemas, kad galėtume veiksmingai reaguoti į bet kokius iššūkius.

Dėkoju visiems mūsų darbuotojams, partneriams ir suinteresuotosioms šalims už jūsų įsipareigojimą, indėlį ir palaikymą. Kartu mes ne tik siekiame užtikrinti saugią ir tvarią aplinką šiandien, bet ir paliekame tvirtą pamatą ateities kartoms. Mūsų bendras kelias į tvarumą yra nuolatinis įsipareigojimas ir darbas, kuris atneša tikrus rezultatus ir teigiamus pokyčius. Tikiu, kad kartu galime ir toliau kurti saugesnę ir tvaresnę ateitį Lietuvai ir mums visiems.

Generalinis direktorius
Linas Baužys

APIE TVARUMO ATASKAITĄ

Ši valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – įmonė; IAE), veikiančios Lietuvoje adresu Elektrinės g. 4, K 47, Drūkšinių k. 31152, Visagino sav., tvarumo (socialinės atsakomybės) ataskaita (toliau – tvarumo ataskaita) yra teikiama už laikotarpį **nuo 2023 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.**

2023 m. IAE tvarumo ataskaita yra parengta laikantis Pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative, GRI) standartų, kurie buvo atnaujinti 2021 m. Tvarumo ataskaita yra teikiama už tą patį laikotarpį, kaip ir metinės finansinės ataskaitos, ir turėtų būti skaitoma kartu su metų veiklos ataskaita. Šiose ataskaitose yra išsamiai analizuojami ir pristatomi įmonės veiklos sukelti poveikiai aplinkai ir visuomenei, taip pat pateikiama išsami informacija apie poveikio valdymo strategijas ir praktikas.

Tvarumo ataskaitoje yra pristatomi įmonės pasiekimai ir siekiai aplinkosaugos, socialinėje ir valdysenos (ESG) srityse. Šioje ataskaitoje atskleidžiama, kaip įmonė prisideda prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų (angl. Sustainable Development Goals) bei laikosi Pasaulinio susitarimo (angl. Global Compact) principų.

Ataskaita yra parengta konsultuojantis su išorės ir vidiniais ekspertais. Tvarumo ataskaitoje yra pateikiama geriausia jos paskelbimo metu prieinama informacija, bet ji nėra audituota. Ši ataskaita yra dalis įmonės metinės veiklos ataskaitos, kurią svarsto valdyba, o tvirtina Lietuvos Respublikos (LR) energetikos ministras. Visą metinę ataskaitą audituoja nepriklausomas išorinis auditorius, kuris perskaito ir tvarumo ataskaitą, bei patvirtinta, kad ji yra parengta laikantis LR įmonių atskaitomybės įstatymo. Tvarumo ataskaitoje pateikiama informacija atitinka LR socialinės atsakomybės ataskaitai keliamus reikalavimus ir Europos Komisijos Nefinansinių ataskaitų teikimo gaires.

GRI 2-1

GRI 2-2

GRI 2-3

GRI 2-4

GRI 2-5

GRI 2-14

Šioje ataskaitoje terminai „darnumas“ ir „tvarumas“ yra vartojami kaip sinonimai.

Klausimų ar atsiliepimų apie šią ataskaitą bei IAE tvarumo veiklas laukiame šiais kontaktais:

Darnaus vystymosi vadovas Donatas Juodpulis: donatas.juodpulis@iae.lt

TRUMPAI APIE ĮMONĘ

Šiandien IAE – vienintelė įmonė Lietuvoje, tvarkanti radioaktyvias atliekas. Įmonės veiklą sąlyginai galima suskirstyti į tris dalis:

Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimas ir jos radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas bei visų kitų Lietuvoje esančių ir susidarančių radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

Giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno projekto vystymas.

Didžiausia įmonės sukuriama vertė Europos Sąjungai (ES) ir Lietuvos Respublikai (LR) – IAE kaip branduolinio objekto saugus išmontavimas ir radioaktyviųjų atliekų sutvarkymas. Į rinką IAE grąžina išmontuotas bei radiologiškai išvalytas antrines žaliavas: įrangą, metalus ir betoną.

Būdama valstybės valdoma įmone IAE laikosi lygiateisiškumo principo, todėl neturi išskirtinių ar svarbių verslo ryšių su kitais subjektais.

Nuo 2022 m. dėl agresijos prieš Ukrainą ES įvedus sankcijas Rusijos ir Baltarusijos subjektams, IAE nustojo pirkti prekes iš šių rinkų ir persiorientavo į kitas rinkas.

Daugiau informacijos apie įmonės veiklos profilį pateikiama [2023 metų veiklos ataskaitoje](#).

GRI 2-6

Pagrindinės įmonės veiklos vietovės:

- Pagrindinė įmonės veikla vykdoma Elektrinės g. 4, Drukšinių k. Visagino savivaldybė.
- Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo veikla vykdoma Pajuodžių g. 5, Pajuodžių k., Jauniūnų sen., Širvintų raj.
- Darbuotojai, kurių darbo pobūdis nereikalauja dirbti pagrindinėje buveinėje, turi galimybę dirbti iš Vilniaus ofiso, Mėnulio g. 11, Vilnius.

TVARUMAS ĮMONĖJE

TVARUMO PRINCIPAI ĮMONĖS STRATEGIJOJE

Tvarumas suvokiamas kaip integrali įmonės veiklos dalis, o pagrindinėje veiklos strategijoje yra išskiriama tvarumo strateginė kryptis. Įgyvendinant tikslus siekiama kryptingai užtikrinti darnų vystymąsi ir būti socialiai atsakinga organizacija. Tai glaudžiai siejasi su viena iš pagrindinių IAE strateginių krypčių – užtikrinti saugią ir švarią ateitį visuomenei, atliekant radioaktyviųjų atliekų sutvarkymą į antrines žaliavas. Įmonė yra užsibrėžusi patekti tarp 3 geriausiai tvarumo srityje valdomų valstybės įmonių.

Atsakingo verslo vykdymo principai ir įsipareigojimai yra aprašyti įmonės Socialinės atsakomybės politikoje, bendroje įmonės strategijoje ir kitose taikomose politikose. 2023 m. liepos mėn. buvo organizuota tvarumo strateginė sesija, kurioje dalyvavo valdybos nariai bei aukščiausio lygio vadovai. Jos metu buvo išnagrinėti ir aptarti esami bei būsimi tvarumo iššūkiai ir galimybės, tokiu būdu dar labiau stiprinant įmonės įsipareigojimus ir principus atsakingame verslo vykdyme.

Pagrindiniai IAE veikloje taikomi darnumo principai:

Vystyti tvarumo kryptį kaip neatsiejamą įmonės strategijos dalį, darnumo principus integruoti į įmonės valdymą.

Tvarumo principus įgyvendinti trijose srityse, – aplinkosaugos, socialinėje ir valdysenos, – kad visapusiškai kurtume ilgalaikę vertę, kuri atsispindėtų ir veiklos rezultatuose.

Diegti pasaulyje pripažintus Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) rekomenduojamus gerojo valdymo principus.

Priimant sprendimus dėl įmonės vystymosi atsižvelgti į suinteresuotųjų šalių lūkesčius, laikytis savo įsipareigojimų jų atžvilgiu, skaidriai ir sąžiningai su jomis bendradarbiauti.

Prisidėti prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo (angl. Sustainable Development Goals).

Laikytis Europos žaliuoju kursu ir Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos nustatytų bendrų tikslų.

Remti ir savo veikloje vadovautis Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. Global Compact) principais dėl žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos ir korupcijos prevencijos.

Atlikti patikrinimus (angl. due diligence) dėl aplinkosaugos, socialinio ir ekonominio poveikio valdymo.

Nustatant tvarumo tikslus laikytis atsargumo principo (angl. precautionary principle), t.y. aplinkosaugos atžvilgiu remtis geriausiais esamu metu prieinamomis mokslinėmis rekomendacijomis.

Visos įmonėje taikomos ir įgyvendinamos politikos yra skelbiamos viešai IAE [interneto svetainėje](#).

PAGRINDINIAI TVARUMO REZULTATAI IR TIKSLAI

IAE tvarumo kryptis yra vystoma trijose pagrindinėse srityse: aplinkos apsaugos, socialinėje ir valdysenos (ESG). Aplinkosaugos srityje IAE siekia mažinti veiklos poveikį aplinkai, prisidėti prie klimato kaitos mažinimo, atsakingai ir tvariai naudoti išteklius. Socialinėje srityje – kurti saugią ir įtraukiančią darbo aplinką, bendrauti su vietos ir kitomis bendruomenėmis. Valdysenos srityje – veikti efektyviai, skaidriai ir sąžiningai, atverti duomenis.

Kiekviena iš ESG sričių susideda iš glaudžiai tarpusavyje susijusių tvarumo temų (visas temas žr. skyriuje Reikšmingumo temų matrica). Pagrindinės temomis yra laikomos tos, kurios yra svarbiausios suinteresuotosioms šalims

bei atspindi didžiausią poveikį IAE veiklos rezultatams (įtaką organizacijos sėkmei). Tarp pagrindinių temų taip pat įtrauktas ŠESD emisijų mažinimas, kaip itin svarbus darnumo aspektas siekiant prisidėti prie Europos žaliojo kurso tikslų įgyvendinimo.

Šalia kiekvienos srities yra nustatyti ir įvardinti JT Darnaus vystymosi tikslai, prie kurių IAE prisideda labiausiai. Darnaus vystymosi tikslai yra universalus siekių rinkinys, nurodantis visuotinio ekonominio, socialinio ir aplinkosaugos vystymosi kryptį iki 2030 m.

Kiekvienos pagrindinės darnumo temos valdymas, rezultatai ir siekiai yra detalai aprašyti šioje ataskaitoje pagal temas išdėstytuose skyriuose.

	Pagrindinės tvarumo temos	2023 m. pasiekti rezultatai		2024 m. tikslai		Darnaus vystymosi tikslai
Aplinkos apsauga	<ul style="list-style-type: none"> Efektyvus žaliavų ir gamtinių išteklių naudojimas Neradioaktyvių atliekų prevencija ir tvarkymas ŠESD emisijų mažinimas ir energetinio efektyvumo didinimas Radioaktyvių atliekų konversija Radiacinės ir branduolinės saugos užtikrinimas 	Scope 3	Į CO2 pėdsako skaičiavimą įtrauktos netiesioginės emisijos.	>10%	Sumažinti CO2 emisijų kiekį palyginus su 2023 m.	
		100 %	Elektros energijos įsigijome iš atsinaujinančių energijos šaltinių.	Parengti priemonių planai	Neradioaktyvių atliekų prevencija ir tvarkymas.	
		~300 kartų	Mažiau nei leistina norma radionuklidų pateko į aplinką.		Efektyvus žaliavų ir gamtinių išteklių naudojimas.	
		0	Reikšmingų aplinkosaugos įvykių ar nustatyta neatitikčių.	Tvarumo tiekimo grandinėje stiprinimas.	Tiekėjų etikos kodekso atnaujinimas.	

	Pagrindinės tvarumo temos	2023 m. pasiekti rezultatai		2024 m. tikslai		Darnaus vystymosi tikslai
Socialinė sritis	<ul style="list-style-type: none"> Partnerystės su bendruomenėmis Darbuotojų sauga ir sveikata Lygių galimybių ir žmogaus teisių užtikrinimas bei darbuotojų įgalinimas ir įtrauktis Darbuotojų gerovė ir konkurencinga atlygio politika Darbuotojų kompetencijos ir kaita 	59 %	Didžiausia darbuotojo gauta apšvitos dozė lyginant su leistina norma.	≤ 90 %	Didžiausia darbuotojo gauta apšvitos dozės lyginant su leistina norma.	
		0.31	Nelaimingų atsitikimų darbe TRIR indeksas.	≤ 0,38	Nelaimingų atsitikimų darbe TRIR indeksas (mažiau nei paskutinių 3 metų vidurkis).	
		≤ 0 d.d.	Dėl nelaimingų atsitikimų darbe prarastų darbo dienų skaičius.			
		590 t	Paramos Ukrainai, teikiant gesinimo medžiagas.	Lygybės indeksas	Įvertinta lygybės situacija IAE.	
		38,5 t.	Įrangos, kuri naudojama Ukrainos energetikos sektoriaus įmonėse šalinant infrastruktūros pažeidimus.			
Valdysena	<ul style="list-style-type: none"> Incidentų bei krizinių situacijų prevencija ir valdymas bei civilinė sauga Rizikų ir atitikties valdymas Tiekimo grandinės valdymas ir tvarumas tiekimo grandinėje Tvarumo strateginis valdymas, įskaitant suinteresuotų šalių įtrauktį Korupcijos prevencija ir skaidrumas Kibernetinis ir fizinis saugumas 	A+ lygis	Valdymo koordinavimo centro suteiktas gerosios valdysenos vertinimas.	A+ lygis	Išlaikyti VVĮ gerosios valdysenos indeksą.	
		0,9	Iš 1 įvertintas atsparumo korupcijai lygis bandomojo tyrimo metu.	Atsparumo korupcijai lygio (AKL)	Išlaikyti atsparumo korupcijai vertinimą.	
		74,3 %	Atliktų viešųjų pirkimų priskiriami „žaliesiems pirkimams“.	Rizikų valdymas	Atliktas rizikų valdymo brandos tyrimas. Parengtos priemonės brandai didinti.	
				Tvarumo valdymas	Atlikta tvarumo valdymo brandos analizė.	

TVARUMO VALDYMAS

Įmonės aplinkosaugos, socialinio ir ekonominio poveikio vertinimą ir valdymą prižiūri valdyba bei vadovybė (aukščiausio lygmens vadovai). Valdyba ir vadovybė dalyvauja strateginėse sesijose, kurių metu atnaujinami ar nustatomi nauji siektini tikslai tvarumo srityje. Vadovybė pateikia, valdyba svarsto, o energetikos ministras (įgyvendinantis savininko teises ir pareigas) galutinai tvirtina IAE strategijos rodiklius, tarp kurių yra ir tvarumo rodikliai. Valdyba aktyviai dalyvauja siūlydama įmonės strategines kryptis ir ilgalaikius tikslus, tvirtina visas svarbiausias valdymo politikas, įskaitant Socialinės atsakomybės, Aplinkos apsaugos ir Suinteresuotųjų šalių (SS) įtraukimo politikas.

Atsakomybė už darnumą kasdienėje veikloje ir tvarumo ataskaitų rengimą yra paskirta darnaus vystymosi vadovui. Darnaus vystymosi vadovas kartu su įmonės vadovybe kas ketvirtį aptaria strategijos įgyvendinimą, įskaitant ir tvarumo rodiklius bei tikslus. Strategijos įgyvendinimo rezultatai yra teikiami valdybai, kuri vertina įmonės pasiekimus, galimas rizikas ir jų valdymo priemones.

Apie kritines su įmonės darnumu susijusias problemas valdyba gali būti informuojama reguliarių kas mėnesį vykstančių valdybos posėdžių metu bei, pagal poreikį, elektroniniu paštu. 2023 m. kritinių, itin didelį susirūpinimą keliančių tvarumo problemų įmonėje nebuvo.

ĮMONĖS VALDYMAS

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Energetikos ministerija tvirtina įmonės veiklos strategiją bei įstatus, nustato įmonės veiklos rodiklius, skiria ir atšaukia įmonės generalinį direktorių bei valdybos narius, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus, metinę įmonės veiklos išlaidų sąmatą, metinį finansinių ataskaitų rinkinį ir parenka atestuotą auditorių šio rinkinio auditui atlikti, tvirtina pelno (nuostolių) paskirstymą, sprendžia kitus pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstatymą bei kitus teisės aktais įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencijai priskirtus klausimus.

ĮMONĖS VALDYMO ORGANAI

Įmonės vadovas –
generalinis
direktorius

Kolegialus
valdymo organas –
įmonės valdyba

Audito ir
rizikų
komitetas

Detali informacija apie įmonės valdymo struktūrą ir sudėtį pasiekama IAE 2023 metų veiklos ataskaitos skyriuje Įmonės valdymas. Atlygio ataskaita.

VALDYBOS NARIŲ SIŪLYMAS, ATRANKA IR KOMPETENCIJOS

Atranką į valdybos narius vykdo LR energetikos ministerija (ENMIN) kaip savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Atranka yra skelbiama viešai, pasitelkiama nepriklausoma vadovų atrankų agentūra. Audito ir rizikų komitetas yra skiriamas valdybos, jo narių daugumą paprastai sudaro valdybos nariai, o pirminku skiriamas nepriklausomas narys. Atliekant valdybos narių atranką atsižvelgiama į savininko (ENMIN), Valdymo koordinavimo centro (VKC) ir IAE profesinės sąjungos nuomonę. Siekiama sudaryti kuo įvairesnę valdybą, ypač lyties ir kompetencijų atžvilgiu. Energetikos ministro įsakymu, valdybos narių daugumą sudaro nepriklausomi nariai. ENMIN nustato valdybos narių kompetencijų žemėlapi, pagal kurį atrenkami kandidatai. Dabartinė valdyba pagal ENMIN nustatytą kompetencijų žemėlapi yra sudaryta taip, kad jos sudėtyje būtų narių, turinčių vidaus audito, kontrolės ar rizikų valdymo, projektų valdymo, organizacijos vystymo ir organizacijos pokyčių įgyvendinimo, energetikos srities ir (arba) industrijos ir inžinerinių mokslų kompetencijas. Iki šiol valdybos nariai nebuvo atrenkami pagal kompetencijas darnaus vystymosi srityje, ir konkrečių priemonių gilinti su darnumu susijusias žinias nebuvo taikoma. Jeigu ENMIN įtrauktų darnaus vystymosi kompetencijas į žemėlapi, įmonė turėtų jas taikyti atrankoje.

VALDYBOS VEIKLOS VERTINIMAS

Valdyba kas metus atlieka savišvertinimą ir teikia informaciją Energetikos ministerijai apie savo veiklos ir iškeltų tikslų įgyvendinimą, esminių sprendimų, siūlymų ir įvykusių posėdžių suvestinę. Po įšvertinimo parengiamas valdybos veiklos gerinimo planas ateinantiems metams.

INTERESŲ KONFLIKTAI

Valdybos nariai privalo deklaruoti savo privačius interesus, kurie gali turėti įtakos atliekant valdybos nario pareigas, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) sistemoje. Audito ir rizikų komitetas teikia rekomendacijas dėl galimų valdybos narių interesų konfliktų valdymo. Bendrai įmonėje interesų konfliktų valdymą (atitiktį) atlieka Prevencijos skyrius.

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO KANALAI IR ŽALOS IŠTAISYMAS

Tiek vidinės, tiek išorinės suinteresuotosios šalys apie įvairius pažeidimus bei susirūpinimą keliančius klausimus, tokius kaip teisės aktų nesilaikymas, diskriminacija ir kitas neetiškas elgesys, gali pranešti per pranešimų kanalą „Pasitikėjimo linija“ el. paštu prevencija@iae.lt arba kitais IAE [internetu svetainėje](#) nurodytais būdais.

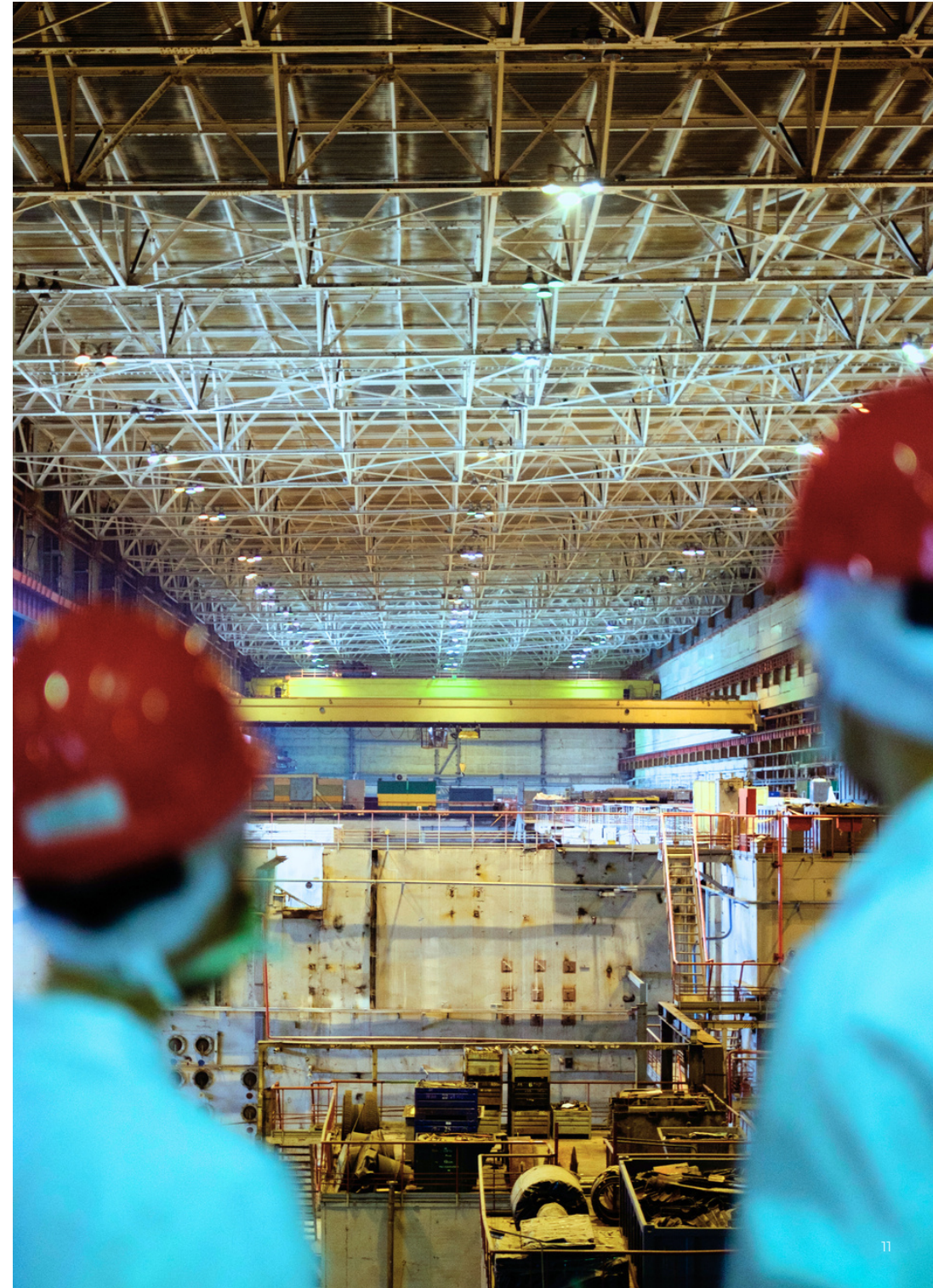
Priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio, IAE turi aprašytas procesų tvarkas ir procedūras, kaip atliekamas pažeidimo tyrimas, kaip pranešama vadovybei ir atsakingoms institucijoms. Išskirtiniais atvejais, kuriems nėra aprašyto proceso, įmonė visada veikia įstatymų nustatyta tvarka.

GRI 2-15

GRI 2-18

GRI 2-25

GRI 2-26

TVARUMO TEMŲ REIŠMINGUMO VERTINIMAS

2022 m. gruodžio mėnesį įmonė atliko apklausą, kuria siekė išsiaiškinti reikšmingiausias tvarumo temas suinteresuotoms šalims. Klausimyną užpildė beveik 400 respondentų, kurie atstovavo 12 skirtingų suinteresuotų šalių kategorijų. Ši apklausoje dalyvavo: darbuotojai, ENMIN, tiekėjai, klientai, kontroliuojančios ir veiklą prižiūrinčios institucijos, savivaldos, valdžios institucijos ir kt.

2023 metų liepos mėnesį įvyko darnumui skirta strateginė sesija, kurioje dalyvavo įmonės valdyba ir aukščiausio lygio vadovai. Joje buvo peržiūrėtos reikšmingiausios tvarumo temos, reikalaujančios didesnio įdirbio artimiausioje perspektyvoje ir, tikėtina, duosiančios didžiausių pridėtinę vertę tiek įmonei, tiek suinteresuotosioms šalims.

Gautų rezultatų pagrindu 2023 m. pradžioje buvo atnaujinta tvarumo temų reikšmingumo matrica (ang. materiality matrix), pateikiama kitame ataskaitos skyriuje. Visos tvarumo ataskaitos turinys yra sudarytas atsižvelgiant į pagrindines suinteresuotosioms šalims rūpimas temas. Palyginus su 2022 metų socialinės atsakomybės (darnumo) ataskaita, ši ataskaita už 2023 m. buvo atnaujinta pagal toliau pateikiamą reikšmingumo matricą.

Pirmą kartą į matricą įtraukta tema *Efektyvus žaliavų ir gamtinių išteklių naudojimas* yra svarbus įmonės veiklos aspektas, į kurį atsižvelgiama per kitas susijusias aplinkosaugos temas. Šiuo metu, atliekant organizacinius pakeitimus ir dar nesant aiškiai apibrėžtos atsakomybės šioje srityje, ši tema yra įtraukta į platesnį aplinkosaugos kontekstą. 2024 m. planuojama nustatyti valdymo tikslus, susijusius su vandens ir šilumos naudojimo efektyvumu, ir sukurti atitinkamus priemonių planus.

REIŠMINGUMO TEMŲ MATRICA

 – aplinkos apsauga; – socialinė sritis; – valdysena

Reikšmingumo matricioje išdėstyti aktualūs įmonės tvarumo aspektai socialinės atsakomybės, aplinkosaugos ir valdysenos srityse, kurie yra būtini nustatant tvarumo veiklos prioritetus. Šios temos išrikiuotos atsižvelgiant į jų svarbą suinteresuotosioms šalims ir įtaką įmonės veiklos sėkmei, o ypač reikšmingos sritys, pasižyminčios didžiausia svarba ir įtaka, matricioje pabrėžtos tamsiausia spalva.

Visos svarbios tvarumo temos yra nuosekliai aprašytos vadovaujantis GRI standartais, išsamūs jų aprašymai ir rodikliai yra įtraukti į šios ataskaitos teminius skyrius bei metų veiklos ataskaitos turinį.

PAGRINDINĖS TVARUMO RIZIKOS

IAE veiklai kylančios rizikos yra valdomos centralizuotai per įmonės rizikų registrą. 2022 m. darnumo vadovas su rizikų vadovu aptarė potencialias ESG rizikas, kurios buvo įtrauktos į rizikų registrą. Šios rizikos ir 2023 m. joms valdyti taikytos priemonės yra apibendrintos toliau esančioje lentelėje.

Daugiau informacijos apie IAE rizikų valdymą pateikiama 2023 metų veiklos ataskaitos skyriuje *Rizikų valdymas*.

Rizika	Apibūdinimas	Rizikos valdymo priemonės (2023 m.)
Tvarumo pažeidimai tiekimo grandinėje	Galimi žmogaus teisių pažeidimai, korupcijos atvejai, aplinkosaugos, darbų saugos standartų, sankcijų pažeidimai, neskaidrius atlyginimų mokėjimas darbuotojams, slepiami mokesčiai ir pan. tiekėjų ir subtiekiųjų įmonėse.	<ul style="list-style-type: none"> IAE turi Tiekėjų etikos kodeksą, kuriame aprašytos etikos gairės yra taikomos visiems tiekėjams. Planuojama, kad visiems tiekėjams bus privaloma pasirašyti deklaraciją, kad jie atitinka kodekse įvardytus kriterijus ir įsipareigoja jų laikytis. Taikomi žaliųjų pirkimų kriterijai. Paaiškėjus, kad tiekėjas pažeidė žmogaus teises ar yra susijęs su korupcijos veikla, sutartis su tokiu tiekėju būtų nutraukta. IAE patvirtintas Tarptautinių sankcijų taikymo politikos aprašas apibrėžia tarptautinių sankcijų ir galimų jų pažeidimų valdymą.
Atitiktis kintančiam tvarumo reguliavimui	Reikalavimų, susijusių su darnumu, kiekis nuolat auga, todėl iškyla rizika, susijusi su prisitaikymu ir naujo reguliavimo.	<ul style="list-style-type: none"> Padaliniai pagal jiems priskirtas konkrečias tvarumo temas ir atsakomybes nuolat seka savo srities reguliavimo naujienas. ESG srityje kintančio reguliavimo stebėseną ir vertinimą atlieka darnumo vadovas, pagal poreikį pasitelkiantis išorės ekspertus. 2023 m. darnumo vadovas gilino tvarumo atitikties žinias Oksfordo universiteto Said verslo mokyklos tvarių organizacijų valdymo mokymuose (angl. Leading Sustainable Corporations).
Atitiktis gerosioms valdysenos praktikoms ir standartams	Lygybės ir įvairovės užtikrinimas, smurto ir patyčių prevencija, didelis atlygio tarp lyčių skirtumas, asmens duomenų tvarkymas, korupcijos apraiškos ir pan.	<ul style="list-style-type: none"> 2023 m. mokymai dėl priekabiavimo ir lygių galimybių nebuvo vykdomi, tačiau kartu su Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba buvo suderintas planas 2024 m. atlikti pakartotinį lygių galimybių tyrimą.
Įmonės tvarumo reputacija ir visuomenės pasitikėjimas	Reputacinė ar žemo pasitikėjimo visuomenėje IAE veikla rizika, kai visuomenės ir mūsų klientų pažiūra keičiasi ir turime atliepti jų lūkesčius, pvz. dėl ŠESD emisijų valdymo.	<ul style="list-style-type: none"> 2023 m. apskaičiuotos ir netiesioginės ŠESD emisijos (Scope 3), todėl visuomenei bus atskleidžiama dar tikslesnė, išsamesnė informacija apie įmonės CO2 pėdsaką ir jo mažinimą. 2023 m. įvykdyti 2 tyrimai dėl galimų aplinkos apsaugos pažeidimų, – jokių pažeidimų nenustatyta. Įmonės komunikacijos skyrius nuolat vykdo proaktyvią išorinę komunikaciją apie IAE pasiekimus tvarumo srityje.

ATITIKTIS ES TAKSONOMIJOS REGLAMENTUI

Europos Sąjungos (ES) taksonomijos reglamentas 2020/852 ir susiję deleguotieji aktai (toliau – taksonomija) yra sistema tvariam investavimui palengvinti. Taksonomijoje yra apibrėžti moksliniais įrodymais pagrįsti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokia veikla gali būti laikoma aplinkos atžvilgiu tvari – t.y. prisidedanti prie vieno iš ES aplinkosaugos tikslų. Šioje ataskaitoje pirmą kartą teikiami įmonės taksonomijos rodikliai už 2023 m. ir jų apskaičiavimo metodika.

Taksonomija apibrėžia šiuos ES aplinkosaugos tikslus:

- Klimato kaitos švelninimas.
- Prisaikymas prie klimato kaitos.
- Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga.
- Perėjimas prie žiedinės ekonomikos.
- Taršos prevencija ir kontrolė.
- Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.

Pagrindiniai terminai:

Taksonominė ekonominė veikla – veikla arba atskira priemonė, atitinkanti taksonomijos deleguotuosiuose aktuose pateiktą apibūdinimą, t.y. įtraukta į taksonomiją.

Kriterijus atitinkanti taksonominė veikla – veikla arba atskira priemonė, kuri atitinka taksonomijos techninės analizės kriterijus, t.y. svariai prisideda prie bent vieno iš šešių aplinkosaugos tikslų, nedaro reikšmingos žalos likusiems penkiems ir atitinka būtiniausias apsaugos priemones pagal taksonomiją.

TAKSONOMIJOS RODIKLIŲ APSKAIČIAVIMO APŽVALGA

Pajamos. Veikla, iš kurios įmonė 2023 m. gavo pajamų, šios ataskaitos paskelbimo metu nėra įtraukta į taksonomiją. Tai reiškia, kad įmonės taksonominių pajamų rodiklis yra lygus 0 eurų ir tolimesnė analizė pajamų

atžvilgiu neatliekama. Įgyvendindama projektus, įmonė taiko aplinkosaugos priemones, tačiau jai nėra taikomi taksonomijoje apibrėžti techninės analizės kriterijai (žr. 1 lentelę).

Kapitalo išlaidos. Nedidelė dalis įmonės kapitalo išlaidų 2023 m. buvo susijusios su atskiromis priemonėmis, sudarančiomis sąlygas tikslingą veiklą vykdyti išmetant mažai anglies dioksido arba ją vykdant sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Nustatyta, kad 2023 m. IAE įsigyti įrenginiai ir transporto priemonė gali būti priskiriama šioms *taksonominėms veikloms*:

- LED apšvietimas – *Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.*
- Automatiniai apšvietimo valdymo jutikliai (judesio, garso, laiko) ir išorės apšvietimo automatinis valdymas – *Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.*
- Elektromobilių įkrovimo stotelė – *Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas.*
- Krovininė transporto priemonė – *Krovininio kelių transporto paslaugos.*
- Dviračių saugojimo stovai su stogine – *Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika.*

Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos apskaičiuotos investicijas, susijusias su taksonomijoje apibrėžta veikla, padalijus iš visų kapitalo išlaidų, **1,91 proc.** įmonės kapitalo išlaidų yra priskiriama prie taksonominių (žr. 2 lentelę).

Veiklos sąnaudos. Taksonomijoje pateiktas veiklos sąnaudų (OpEx) apibrėžimas skiriasi nuo įprastai finansų apskaitoje taikomo apibrėžimo ir apima kur kas mažesnę dalį sąnaudų. Pagal taksonomiją, į vardiklį įtraukiamos tik tiesioginės nekapitalizuotos išlaidos, susijusios su moksliniais tyrimais ir plėtra, pastatų renovacijos priemonėmis, trumpalaikė nuoma, technine priežiūra ir remontu, ir visos kitos tiesioginės išlaidos, kurios susijusios su įmonės ar tam pasamdytos trečiosios šalies atliekamu kasdieniu nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų aptarnavimu ir yra būtinos siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą tokio turto naudojimą. Taikant šį apibrėžimą, į IAE taksonomijos OpEx vardiklį įtrauktos išlaidos, susijusios su įrenginių / sistemų priežiūros ir remonto paslaugomis,

pastatų ir patalpų apdailos ir remonto darbai, valymo paslaugomis. Pagal 2023 metų IAE veiklos išlaidų sąmatos vykdymo suvestinę, konkrečiai *taksonominei veiklai* galima priskirti šias išlaidas:

- Pastatų ir patalpų apdailos ir remonto darbai, ir valymo paslaugos - *Pastatų įsigijimas ir nuosavybė.*

Taksonominės veiklos turto priežiūros išlaidas, padalijus iš nustatyto bendro OpEx pagal taksonomiją, apskaičiuota, kad **61,72 proc.** IAE veiklos išlaidų yra taksonominės (žr. 3 lentelę).

IAE VEIKLOS VERTINIMAS PAGAL TAKSONOMIJĄ

Įmonės nustatyta taksonominė veikla yra įtraukta į taksonomiją kaip galinti prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir (arba) prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų. Įmonė įvertino ir likusiems tikslams paskelbtą naujausių veiklų sąrašą, tačiau papildomų jai taikomų veiklų nenustatė.

Visos įmonės taksonominės veiklos pagal kapitalo išlaidas, išskyrus įsigytą krovininę transporto priemonę, atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus.

IAE taip pat taikomi kriterijai pagal veiklą Infrastruktūra, sudaranti sąlygas kelių transportui ir viešajam transportui, tačiau ši veikla yra apibrėžiama kaip prisitaikymo veikla, – šių kapitalo išlaidų priskyrimas taksonominėms reikalauja atlikti klimato kaitos rizikų ir veiklos pažeidžiamumo vertinimą. Minėtas vertinimas yra reikalingas ir siekiant užtikrinti, kad IAE veikla atitiktų reikšmingos žalos nedarymo kriterijus dėl prisitaikymo prie klimato kaitos. Kadangi IAE klimato kaitos rizikų ir veiklos pažeidžiamumo vertinimas planuojamas atlikti ateityje, šios ataskaitos teikimo metu nėra galimybės atlikti pilnos apimties veiklų vertinimo pagal taksonomijoje apibrėžtus kriterijus. Todėl šioje ataskaitoje IAE taksonominės veiklos bendrai vertinamos kaip neatitinkančios kriterijų (t.y. neatitinka bent vieno iš taikomų kriterijų).

Svarbu pabrėžti, kad IAE atitinka būtiniausių apsaugos priemonių sąlygą: yra įdiegusi rekomenduojamas socialiai atsakingo ir etiško verslo priemonės, nustatytas EBPO gairėse daugiašalėms įmonėms, laikosi JT verslo ir

žmogaus teisių pagrindinių principų. Ateityje numatoma atsižvelgti į taksonomijos kriterijus planuojant investicijas, kad kuo didesnė jų dalis galėtų būti priskiriama prie kriterijus atitinkančių (tvarių) taksonominių veiklų.

1 lentelė. 2023 metų IAE pajamos (angl. turnover) pagal taksonomiją

				Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai										
Ekonominė veikla	NACE kodas (-ai)	Absoliučios pajamos 2023 m.	Pajamų procentinė dalis 2023 m.	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Būtiniausios apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkančių pajamų procentinė dalis, 2023 m.	Kriterijus atitinkančių pajamų procentinė dalis, 2022 m.	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
		tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	%	%	E	T
A. Taksonominė veikla:																				
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti)																				
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios) pajamos (A.1)		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%	0%	-	-
A.2. Taksonominė, tačiau aplinkos atžvilgiu netviri veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)																				
Taksonominės, tačiau aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijus neatitinkančios taksonominės veiklos) pajamos (A.2)		0	0%																	
VISO: A.1 + A.2		0	0%																	
B. Netaksonominė veikla																				
Netaksonominės veiklos pajamos (B)		1 995.6	100%																	
VISO: A + B		1 995.6	100%																	

2 lentelė. 2023 metų IAE kapitalo (angl. CapEx) išlaidos pagal taksonomiją

Ekonominė veikla	NACE kodas (-ai)	Svaraus prisidėjimo kriterijai								Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Kriterijus atitinkančių kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2023 m.	Kriterijus atitinkančių kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2022 m.	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)	
		Absoliučios kapitalo išlaidos 2023 m.	Kapitalo išlaidų procentinė dalis 2023 m.	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos					Būtinausios apsaugos priemonės
		tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne					Taip/ Ne
A. Taksonominė veikla:																				
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti)																				
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios) kapitalo išlaidos (A.1)		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%	0%	-	-
A.2. Taksonominė, tačiau aplinkos atžvilgiu netviri veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)																				
7.3. Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C3.3.12	34.9	0.50%																	
7.4. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28	4.4	0.06%																	
7.5. Pastatų energinio naudingumo matavimo, reguliavimo ir kontrolės prietaisų ir įrenginių įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28	3.3	0.05%																	

Ekonominė veikla	NACE kodas (-ai)	Svaraus prisidėjimo kriterijai								Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai										
		Absoliučios kapitalo išlaidos 2023 m.	Kapitalo išlaidų procentinė dalis 2023 m.	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Būtiniausias apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkančių kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2023 m.	Kriterijus atitinkančių kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2022 m.	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
		tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	%	%	E	T
6.6. Krovinių kelių transporto paslaugos	H49.4.1, H53.10, H53.20, N77.12	83	1.19%																	
6.13. Mikromobilumo infrastruktūra, dviračių transporto logistika	F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12, M71.20.	7.3	0.11%																	
VISO: A.1 + A.2		132.9	1.91%																	
B. Netaksonominė veikla																				
Netaksonominės veiklos kapitalo išlaidos (B)		6 816.1	98.09%																	
VISO: A + B		6 949	100%																	

3 lentelė. 2023 metų veiklos (angl. OpEx) sąnaudos pagal taksonomiją

Ekonominė veikla	NACE kodas (-ai)	Svaraus prisidėjimo kriterijai								Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai										
		Absoliučios veiklos sąnaudos 2023 m.	Veiklos sąnaudų procentinė dalis 2023 m.	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vandens ir jūrų išteklių	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Būtiniausias apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkančių veiklos sąnaudų procentinė dalis, 2023 m.	Kriterijus atitinkančių veiklos sąnaudų procentinė dalis, 2022 m.	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla)	Kategorija (perėjimo veikla)
		tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	Taip/ Ne	%	%	E	T
A. Taksonominė veikla:																				
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti)																				
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios) kapitalo išlaidos (A.1)		0	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%	0%	-	-
A.2. Taksonominė, tačiau aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)																				
7.7. Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	L68	915	61.78%																	
VISO: A.1 + A.2		915	61.78%																	
B. Netaksonominė veikla																				
Netaksonominės veiklos sąnaudos (B)		566	38.22%																	
VISO: A + B		1481	100%																	

APLINKOSAUGOS SRITIS

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ (ŠESD) EMISIJŲ MAŽINIMAS

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD, CO₂) emisijų ir jų sukeliama poveikio klimato kaitai mažinimas – viena esminių tvarumo temų organizacijos veikloje. Veiklos strategijoje kasmet yra numatomi konkretūs žingsniai IAE poveikio klimato kaitai švelninimui. IAE strategija yra peržiūrima kasmet, o į šios strategijos įgyvendinimą įtraukiamos naujos iniciatyvos ir tikslai. Įmonė yra užsibrėžusi sekti besikeičiančias tendencijas ir atsižvelgti į augantį visuomenės susirūpinimą tvarumo klausimais, bei imtis konkrečių veiksmų šiems iššūkiams atlikti. Įmonės strategijos veiksmingumo vertinimas atliekamas vidaus bei kokybės audito padalinių, užtikrinant, kad įmonės strategija būtų ne tik ambicinga, bet ir realistiškai įgyvendinama.

Įgyvendinant 2021 m. priimtą sprendimą, nuo 2022 m. pradžios IAE užtikrina, kad 100 proc. įsigytos elektros energijos būtų pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių. 2023 m. IAE taip pat pradėjo įtraukti 3 srities emisijas į ŠESD emisijų inventorių ir apskaitą už 2021, 2022 ir 2023 m., rodydama dar didesnę įsipareigojimą skaidrumui ir emisijų mažinimui. Tai rodo IAE įsipareigojimą ne tik žodžiais, bet ir veiksmais mažinti savo poveikį aplinkai ir yra neatsiejama organizacijos strategijos dalis, kuriai yra keliami metiniai tikslai.

Siekiant dar labiau mažinti įmonės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas, 2023 m. buvo sėkmingai įrengta elektromobilių įkrovimo stotelė ir toliau analizuojamos galimybės IAE elektromobilių parko plėtrai. Vienas iš svarbių 2024 m. įmonės tikslų – sumažinti ŠESD emisijas per visas sritis ne mažiau kaip 10 proc., lyginant su 2023 m. Atnaujintoje 2024 m. įmonės strategijoje yra iškeltas uždavinys įvertinti galimybes ir prisijungti prie SBTi (angl. Science Based Targets initiative) iniciatyvos, siekiant užtikrinti, kad įmonės veikla atitiktų mokslu pagrįstus tikslus klimato kaitos srityje.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

100 proc. įsigytos elektros energijos pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių.

Apskaičiuotos 3 srities (Scope 3) netiesioginės ŠESD emisijos už 2021, 2022 ir 2023 m.

Įrengta elektromobilių įkrovimo stotelė ir analizuojamos galimybės IAE elektromobilių parko plėtrai.

2024 M. PLANAI:

Sumažinti ŠESD emisijas per visas sritis ne mažiau kaip 10 proc., lyginant su 2023 m.

Įvertinti galimybes ir prisijungti prie SBTi mokslu pagrįstų klimato kaitos švelninimo tikslų iniciatyvos.

IAE CO2 pėdsakas 2023 m. buvo didesnis, nei ankstesniais metais. Šį padidėjimą lėmė išaugęs gamtinių dujų poreikis, kuris buvo susijęs su intensyvesnėmis remonto ir statybos veiklomis, reikalingomis įmonės veiklos plėtrai bei infrastruktūros atnaujinimui. Taip pat didesnės ŠESD emisijos buvo išskirtos dėl prekių ir paslaugų įsigijimo, būtinų šiems projektams įgyvendinti. Šiek tiek įtakos įmonės CO2 pėdsako augimui turėjo ir pakitęs tiekėjo šilumos energijai gaminti naudojamo taršaus kuro santykis. Tai atspindi iššūkius, su kuriais susiduria įmonė, siekdama mažinti poveikį aplinkai, ir galimybes veiklos efektyvumo didinimui bei inovacijų diegimui.

ŠESD emisijos

	Matavimo vnt.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Tiesioginės apimtys (sritis 1)	t CO2 ekv.	3 599,1	4 149,4	5 918,7
Netiesioginės apimtys (sritis 2)*	t CO2 ekv.	27 124,2	3 035,0	3 613,2
Netiesioginės apimtys (sritis 3)	t CO2 ekv.	4 713,4	5 256,6	9 191,3
Viso	t CO2 ekv.	35 436,7	12 441,0	18 723,2

*Apskaičiuota naudojant „rinkos metodą“ (angl. market based method), vertinant pagal faktinius elektros energijos pirkimus. Skaiciuojant „geografiniu metodu“ (angl. location based method), t.y. pagal šaliai būdingą energijos gamybos pobūdį, 2022 m. Bendrovės netiesioginės 2-osios vertinimo srities ŠESD emisijos būtų 16 167 t CO2 ekv., o 2023 m. 15 415 t CO2 ekv. Įmonės veikloje 2023 m. taip pat susidarė ir 15 797 t CO2 ekv. Biogeninės kilmės emisijų.

ŠESD emisijų intensyvumas (sritis 1 ir 2)

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
t CO2 ekv. /1 darbuotoją	17,62	4,46	5,91
t CO2 ekv. /1 mln. EUR pajamų	516,79	93,30	122,83

Pastaba: emisijų intensyvumo rodiklį IAE apskaičiuoju bendram „1 ir 2 vertinimo sričių“ ŠESD emisijų kiekiui. ŠESD emisijų intensyvumo rodiklis yra skaičiuojamas dalijant metinį išmetamų dujų kiekį iš įvairių ekonominės veiklos vienetų. Šiuo atveju, IAE skaičiuoja, kiek CO2 emisijų yra išskiriama vienam darbuotojui ir 1M EUR pajamų. Kaip ir bendrųjų emisijų skaičiavimo atveju, skaičiuojant santykinius emisijų rodiklius įtraukiamos visos susidarancios ŠESD, konvertuojant jas į CO2 ekv.

GRI 305-1 GRI 305-2 GRI 302-1 GRI 302-3

ŠESD emisijų intensyvumas (visos vertinimo sritys)

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
t CO2 ekv. /1 darbuotoją	20,32	7,72	11,61
t CO2 ekv. /1 mln. EUR pajamų	596,08	161,57	241,28

Pastaba: emisijų intensyvumo rodiklį IAE apskaičiuoju bendram „1, 2 ir 3 vertinimo sričių“ ŠESD emisijų kiekiui.

ŠESD emisijų intensyvumas (visos vertinimo sritys)

Tiesioginis ir netiesioginis energijos suvartojimas			
	Matavimo vnt.	2022 m.	2023 m.
Tiesioginis kuro suvartojimas iš neatsinaujančių šaltinių:			
Dyzelinas ir benzinas	TJ	4,44	5,12
Gamtinės dujos	TJ	67,54	99,66
Tiesioginis kuro suvartojimas iš atsinaujančių šaltinių:			
Biokuras	TJ	0,03	0,03
Įsigyta ir suvartota energijos, iš kurios suvartota:			
Elektros (žalia)	TJ	198,80	178,66
Šilumos	TJ	190,02	163,67
Bendras energijos suvartojimas organizacijoje:	TJ	460,65	446,93

Pastaba: bendras suvartotos energijos kiekis apskaičiuojamas pagal GRI 302-1 rodiklio formulę. Konvertuojant energijos kiekius į TJ naudojami convert-measurement-units.com perskaičiavimo koeficientai.

Energijos intensyvumas

Energijos intensyvumas	2022 m.	2023 m.
TJ / 1 darbuotoją	0,29	0,28
TJ / 1M EUR pajamų	5,98	5,76

Energijos suvartojimo intensyvumo rodiklis yra apskaičiuojamas pagal GRI 302 Energy metodiką.

NERADIOAKTYVIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJA IR TVARKYMAS

Ignalinos atominė elektrinė siekia užtikrinti atsakingą visų su įmonės veikla susijusių atliekų tvarkymą. Atliekos įmonėje yra tvarkomos centralizuotai ir už tai yra atsakingas priskirtas padalinys bei pasirinktas atliekų tvarkytojas. Atliekos IAE viduje yra perduodamos, saugomos ir rūšiuojamos, o komunalinės atliekos sutvarkomos savivaldybės atliekų tvarkytojo. Įmonės tikslas yra mažinti susidarančių atliekų kiekį ir, kiek įmanoma, jį optimizuoti. Pavyzdžiui, betono skalda, kaip ir dalis kitų medžiagų, yra saugoma ateities projektams, kuriuose šią medžiagą būtų galima vėl panaudoti.

Visos IAE atliekos susidaro tiesioginėje organizacijos veikloje. Tinkamas atliekų tvarkymas yra svarbus įmonės reputacijai ir atitikties valdymui. Pavojingų ir nepavojingų atliekų sutvarkymui teisės aktuose yra nustatyti konkretūs terminai, atsakingi asmenys įmonėje nuolat vykdo atliekų tvarkymo stebėseną. Informacija apie konkrečius tiekėjų atliekų tvarkymo būdus IAE nėra prieinama, tačiau atliekų tvarkytojai (paslaugų tiekėjai), sutvarkę atskirų kategorijų IAE atliekas, pateikia įmonei tai patvirtinančią pažymą.

2022 m. viešuosiuose pirkimuose pradėti taikyti „žalieji“ kriterijai, kuriais siekiama pirkti kuo mažesnę poveikį aplinkai turinčias prekes ir paslaugas. Atlieku tvarkymui viešųjų pirkimų būdu buvo pasirinktas tvarkytojas, kuris turi teisę vykdyti pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymą. Tvarkytojas privalo pateikti IAE galiojančias licencijas ir išlaikyti jas per visą sutarties laikotarpį. Už atliekų tvarkymą atsakingas IAE padalinys užfiksuoja visus veikloje susidarančių bei tvarkytojui perduotų atliekų kiekius (perduoti kiekiai fiksuojami GPAIS sistemoje).

Kitų (neradioaktyvių) atliekų tvarkymas nėra įmonės strateginė tema, tačiau įmonė skiria daug dėmesio tinkamam jos valdymui. Neradioaktyvių atliekų prevencijos ir tvarkymo tema yra įtraukta į įmonės [Aplinkos apsaugos politiką](#).

IAE nebenaudojama gaisro gesinimo medžiaga putokšlis yra perduodama Ukrainos priešgaisrinėms tarnyboms. Iš viso per 2023 m. buvo perduotos 120,36 t putokšlio (nuo 2024 m. pradžios jau perduotos dar 103,61 t). Ši gesinimo medžiaga yra ypač tinkama sovietinio tipo gesinimo sistemoms, kurios yra vis dar naudojamos Ukrainoje.

Veikloje susidariusios atliekos

Veikloje susidariusios atliekos	Matavimo vnt.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Pavojingos	t	34,503	61,948	74,714*
Nepavojingos	t	57,39	101,939	36,214
Antrinės	t	13,769	20,440	102,724**
Komunalinės ir biologiškai suyrančios	t	136	133,880	137,82
IŠ VISO	t	241,662	318,207	351,472

Pastabos:

* Reikšmingas kiekis atliekų susidarė išmontuojant šilumos trąsas.

** Antrinių atliekų kiekis padidėjo, nes be PET plastiko ir popieriaus atliekų, papildomai atliekų tvarkytojams perdirbimui buvo perduotos alyvos ir elektronikos atliekos.

Tvarkyti atiduotos atliekos

Tvarkyti atiduotos atliekos	Matavimo vnt.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Pavojingos	t	19,391	51,071	96,732
Nepavojingos	t	30,051	108,157	52,879
Antrinės	t	13,347	16,880	99,17
Komunalinės ir biologiškai suyrančios	t	136	133,880	137,82
IŠ VISO	t	198,789	309,988	386,601

Pastaba: pagal sutartį atliekos yra atiduodamos atliekų tvarkytojui, tačiau IAE neturi informacijos, koku būdu atliekų tvarkytojas (trečioji šalis) šias atliekas sutvarkė.

Perdirbti atiduotos atliekos

Perdirbti atiduotos atliekos	Matavimo vnt.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
PET plastikas, popierius ir kartonas	t	13,347	16,880	15,942
Tikstilės gaminiai	t			0,8
Alyva	t			22,428
Elektronikos atliekos	t			60,0
VISO	t	13,347	16,880	99,17

Pastaba: pagal sutartį su atliekų tvarkytoju atliekos yra atiduodamos perdirbti, tačiau IAE negali užtikrinti, kad visos atliekos ar jų dalis iš tikrųjų bus perdirbta.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Perdirbimui (neskaitant tekstilės, PET plastiko ir popieriaus) atliekų tvarkytojams perduota (parduota) 22,428 t alyvos ir 60 t elektronikos atliekų.

2023 m. prie įmonės administracinių pastatų buvo pastatyti rūšiavimo konteineriai, leidžiantys sumažinti komunalinių atliekų kiekį bei rinkliavos mokestį. Išrūšiuotos medžiagos (stiklas, plastikas, kartonas) yra atiduodamos perdirbti.

2024 M. PLANAI:

Perdirbimui (neskaitant tekstilės, PET plastiko ir popieriaus) atliekų tvarkytojams planuojama perduoti (parduoti) virš 300 t naudotos alyvos, tinkamos perdirbimui, bei ne mažiau kaip 60 t elektronikos atliekų.

RADIOAKTYVIŲ ATLIEKŲ KONVERSIJA

Radioaktyviųjų atliekų (RA) galutinio kiekio mažinimas yra vienas iš strateginių įmonės tikslų, siekiant minimizuoti būsimus RA perkėlimo į atliekynus kaštus. Be to, išvalytas plienas ir kiti metalai bei betono laužas, atlikus radiacinės kontrolės procedūrą, gali būti naudojami ir parduodami kaip žaliavos.

Radioaktyviųjų atliekų šalinimo procesas reikalauja laiko, žmogiškųjų ir technologinių išteklių, todėl didžiausias dėmesys skiriamas ne ekonominėms naudoms, bet mažiausiam galimam pėdsakui po branduolinės veiklos nutraukimo. Įmonės tikslas yra išlaisvinti nuo radiacinės kontrolės apie 75 proc. įrangos RA ir apie 96 proc. gelžbetonio RA nuo viso iki IAE eksploatavimo pabaigos susidarysiančio išvalymui potencialiai tinkamo radioaktyviųjų atliekų kiekio.

Svarbu paminėti, kad praktiškai ne visos atliekos gali būti išvalytos šiuo metu prieinamomis technologijomis. Jei numatytos priemonės neužtikrina taršos mažinimo, vertinama, kurias atliekas tikslinga toliau valyti, atsižvelgiant į papildomą darbuotojams tenkantį jonizuojančios apšvitos kiekį. Be to, sudėtinga pasiekti visus paviršius išardytoje įrangoje, todėl svarbu pasinaudoti analogiškų projektų, vykdomų kitose ES šalyse patirtimi.

2023 m. kovo mėn. įvyko patirties mainų sesija su Vokietijoje uždaroma atominė elektrine, kurios metu buvo pristatytos užteršto statinio griovimo, taršos sulaikymo ir betono apdorojimo technologijos. Vokietijoje reglamentuojamas sąlyginis medžiagų grąžinimas į ciklą, leidžiantis naudoti mažai užterštą medžiagą tam tikromis sąlygomis. Sąlyginai grąžintas betonas ir metalas gali būti panaudoti naujos įrangos gamyboje ar kelių tiesime. Sąlyginai išvalytos medžiagos naudojimas leidžia mažinti naujų medžiagų poreikį ir atliekų tūrį.

IAE numato ir toliau plėsti esamas išvalymo technologijas. Naujos technologijos pritaikymo galimybių studija, finansavimo derinimas, gamybinės linijos projektavimas bei įdiegimas trunka kelerius metus, o dėl labai intensyvaus eksploatavimo nutraukimo (EN) grafiko, nėra galimybės stabdyti RA srautus ir laikinai kaupti galutinai neapdorotas RA, kol bus įdiegta didesnę konversijos išeigą duodanti technologija. Tačiau, net ir tokiomis ribotomis sąlygomis, IAE stebi kitų įmonių patirtį ir, esant realioms galimybėms, ją pritaiko. Šioje srityje potencialia technologija yra metalo lydymas tiek pačioje įmonėje, tiek galimybė išvežti lydyti į kitą šalį ir grąžinti atskirtą švarų metalą bei RA.

Per 2023 metus įmonė iš viso apdorojo apie 9 350 m³ radioaktyviųjų atliekų, iš kurių potencialą būti išvalytomis turėjo 3 636 m³ įrangos ir 3 062 m³ gelžbetonio atliekų. Konvertuoti į neradioaktyvias, t.y., išlaisvinti nuo radiacinės kontrolės, pavyko 55,5 proc. įrangos ir 92,2 proc. gelžbetonio atliekų.

Palyginus su praeitais laikotarpiais apdorojamų RA apimtys auga, bet konversijos koeficientas krenta, nes įmonė pasiekė išmontavimo projektų etapą, kai daugėja labiau užterštų ir sunkiai išvalomų įrangos (pvz., branduolinio kuro kanalai bei kiti mažo skersmens vamzdynai), todėl kaupiamasis konversijos koeficientas taip pat mažėja ir, 2023 m. pabaigoje, buvo 79,7 proc. įrangai ir 95,6 proc. gelžbetoniui.

Konversijos koeficientas kris dar kelis metus, kol vyks reaktoriaus zonos esančios įrangos išmontavimas. Tačiau, artėjant IAE eksploatavimo nutraukimo pabaigai išmontuotina įranga turėtų būti mažiau užteršta, todėl konversijos koeficientas ateityje turėtų vėl didėti.

2024 M. PLANAI:

Įvertinta, kokia yra žemutinė RA konversijos koeficiento riba strategijos galiojimo laikotarpiui 2024–2027 m., kurios neperžengus yra tikimybė, kad galutinis įmonės tikslas išlaisvinti 75 proc. įrangos atliekų bus pasiektas. Ši riba – 77,7 proc. kaupiamajam koeficientui.

RADIACINĖS IR BRANDUOLINĖS SAUGOS UŽTIKRINIMAS

Ignalinos atominė elektrinė imasi visų racionalių veiksmų radiacinės ir branduolinės saugos užtikrinimui. Tam yra atliekami radiologiniai aplinkos stebėjimai, tyrimai, oro išmetimo ir vandens išleidimo vietose stebimos radionuklidų koncentracijos, darbuotojams yra skiriami asmeniniai dozimetrai, kurie tikrinami kas mėnesį ar ketvirtį (priklausomai nuo lankymosi pavojingose zonose dažnumo), ir yra vertinama, ar buvo pasiekta leistina mėnesio / ketvirčio / metų individuali dozė. Įmonėje yra visapusiškai siekiama užtikrinti, kad nebūtų nei vieno atvejo, kada leistina norma būtų viršyta. Saugos priemonių vykdymą nuolat stebi Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI), atliekanti teisės aktų laikymosi kontrolę. Su VATESI yra vykdomi kas ketvirtiniai susitikimai saugos klausimams aptarti.

Šios temos poveikio valdymas yra itin svarbus norint užtikrinti sklandų IAE veiklos tęstinumą ir visuomenės bei gamtos gerovę. Atsakingas įmonės požiūris į temos svarbą didina visuomenės pasitikėjimą IAE ir gerina jos reputaciją. Siekiant pagerinti šios temos valdymą ateityje, įmonė seka tarptautines tendencijas radiacinės ir branduolinės saugos srityse, personalas reguliariai dalinasi ir semiasi patirties tarptautinėse konferencijose ar mokymuose.

Ši tema yra strategiškai svarbi, todėl, nors įmonės strategija yra peržiūrima kartą per metus, rodiklių reikšmės šioje srityje vadovybė stebi kas ketvirtį. Vadovybei pristatomi padaryti darbai, rizikos ir planuojami konkretūs veiksmai. Veiksmingumas yra vertinamas per stebimų rodiklių ir siekiamų tikslų įgyvendinimą. Konkretūs su šia tema susiję veiksmai saugai užtikrinti yra apibrėžti įmonės [saugos politikoje](#).

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Darbuotojų apšvitos matavimo rezultatai rodo, kad kolektyvinė apšvitos dozė neviršija 60 proc. nuo planuotos dozės. Per 2023 metus nebuvo užfiksuota atvejų, kai darbuotojui būtų tekusi aukštesnė individualios apšvitos dozė, nei nustatyta saugi riba.

Per 2023 metus buvo stebima išmontavimo skyriaus, mechanikos priežiūros poskyrio darbuotojų akies lęšiuko gautos apšvitos dozė. Saugios (ribinės) dozės viršijimo atvejų užfiksuota nebuvo.

Į aplinką išleistas radionuklidų kiekis buvo nereikšmingas ir sudarė mažiau nei 2 proc. leistinos normos.

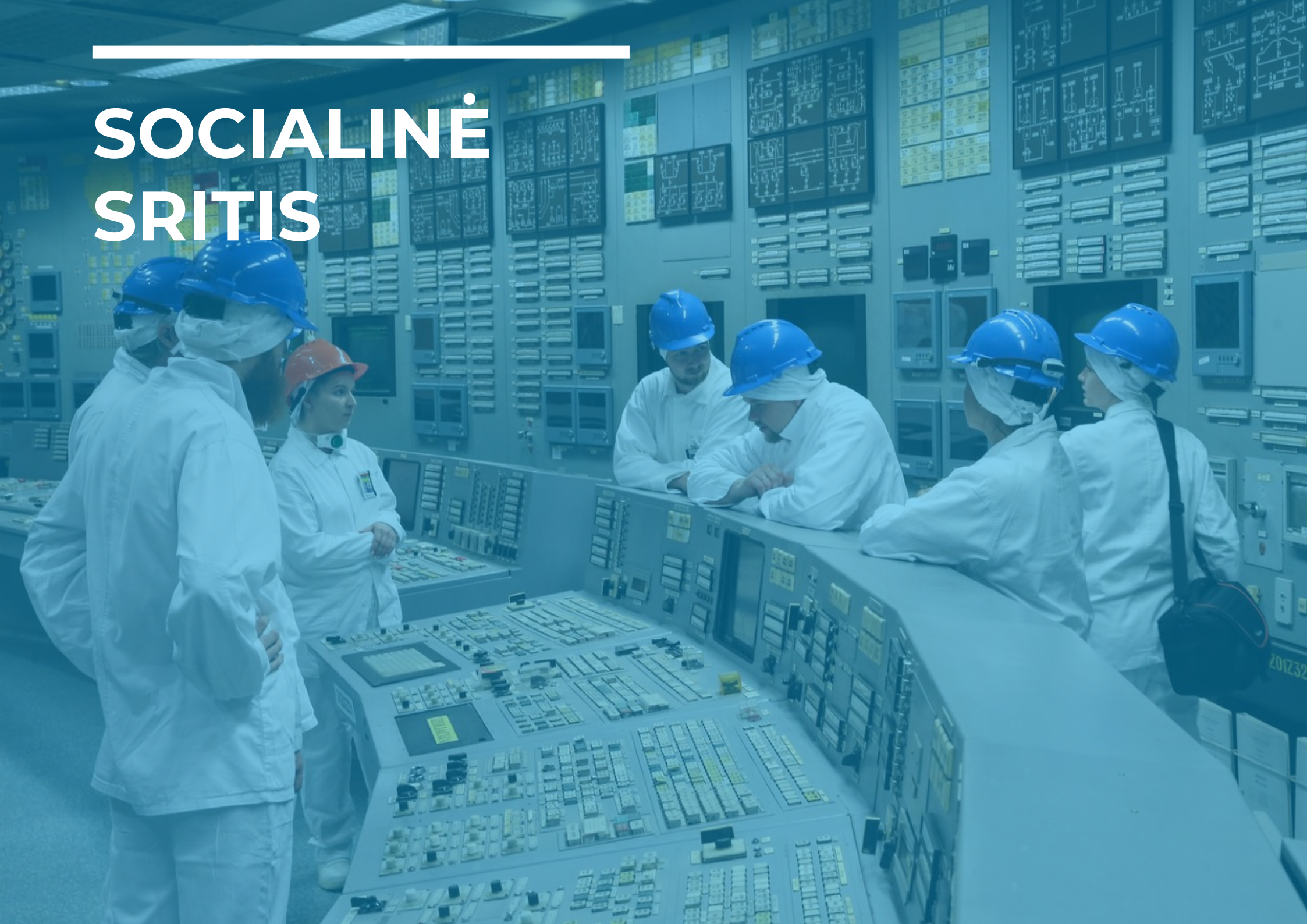

2024 M. PLANAI:

2024 metais yra planuojama gauti VATESI pripažinimą vidinės apšvitos matavimui. Tai leis saugiai ir efektyviai kontroliuoti darbuotojų vidinę apšvitą vykdant IAE išmontavimo darbus.

SOCIALINĒ SRITIS

DARBUOTOJŲ GEROVĖ IR KONKURENCINGA ATLYGIO POLITIKA

Viena svarbiausių IAE suinteresuotųjų šalių – darbuotojai, todėl įmonė deda visas pastangas užtikrinti jų fizinę, psichologinę bei socialinę gerovę. Žvelgiant iš organizacijos perspektyvos, darbuotojų gerovė turi reikšmingą poveikį jų įsitraukimui, užsibrėžtų tikslų siekimui, santykiams su trečiosiomis šalimis, teigiamo darbdavio įvaizdžio bei reputacijos formavimo. Gerovės užtikrinimu itin svarbi konkurencinga atlygio politika, paremta skaidrumu, teisingumu ir lygybės principais. Atlygio politikos veiksnys yra svarbi Darnaus vystymosi tikslų dalis, prisidedanti prie skurdo mažinimo, kokybiško užimtumo, ekonominio augimo, lyčių lygybės bei socialinių nelygybių mažinimo.

Įmonė, siekdama skatinti darbuotojų motyvaciją ir lojalumą, įgyvendina politikas, kurios ne tik atitinka rinkos standartus, bet ir atspindi kiekvieno asmens indėlį. Investicijos į sveikatos priežiūrą, darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimą, mokymo galimybes ir psichologinę paramą yra svarbios darbo aplinkos kūrimui. Tai leidžia ne tik pritraukti ir išlaikyti talentus, bet ir pasiekti aukštų veiklos rezultatų bei užtikrinti teigiamą socialinį poveikį, kartu stiprinant ekonomikos augimą ir visuomenės gerovę.

IAE įsipareigoja laikytis aukštų etikos standartų savo veikloje, taikydama skaidrias ir sąžiningas praktikas, kurios prisideda prie visuotinai pripažintų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo.

Ši strateginė tema yra apibrėžta įmonėje patvirtintais dokumentais, apibūdinančiais darbuotojų gerovės ir konkurencingo atlygio principus:

- [Žmonių ir organizacijos vystymo politika](#)
- [Atlyginimų politika](#)

2023 m. įmonė sukonkretino strateginės krypties – „iki 2027 m. patekti į 10 geidžiamiausių darbdavių sąrašą“ matavimo rodiklį, t.y. siekiamybė gauti tarptautinį „Top employer“ sertifikatą. Šis tikslas pasirinktas atsižvelgiant į tai, kad tarptautinis auditas vertina organizacijas pagal tai, ar jų žmogiškųjų

išteklų strategija atitinka geriausias pasaulines praktikas ir naujausias tendencijas. Plačiau ši kryptis aprašoma 2023 metų veiklos ataskaitos skyriuje *Strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimas*.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

- ✓ Atliktas pirminis / įvadinis „Top employer“ auditas.
- ✓ Paruošta nauja darbuotojų pasiūlymų sistema, kuri pradės veikti 2024 m. pirmąjį ketvirtį.
- ✓ Sėkmingai įmonės veiklai yra svarbi aiškiai suformuota ir funkcionuojanti organizacinė struktūra, todėl nuo 2023 m. gruodžio 7 d. IAE ėmė dirbti performuota organizacine struktūra.
- ✓ Pasirašyta Kolektyvinė sutartis.
- ✓ Suteikta „darbostogų“ galimybė darbuotojams, kai iki 20 d.d./metus leidžiama dirbti iš ES ir NATO šalių, taip pat užtikrinant 50/50 darbo principą iš namų ir IAE patalpų.
- ✓ Užtikrintos finansavimo galimybės 2024 m. pradėti darbuotojų sveikatos draudimo pirkimą.
- ✓ Stiprinant projektinio ir strateginio valdymo veiklas, atlikti organizacinės struktūros pokyčiai – įsteigtas Strategijos departamentas bei Projektinio veiklos valdymo vadovo pozicija.
- ✓ Organizuotos įvairios sezoninės bei teminės šventės darbuotojams bei jų vaikams.

2024 M. PLANAI:

Atlikti tarptautinį „Top employer“ auditą.

Užbaigti sveikatos draudimo paslaugų konkursą ir sutarties sudarymą.

Atlikti esamų personalo valdymo sistemų auditą siekiant integracijos į vieną standartinę platformą visoje organizacijoje.

Atlikti darbuotojų įsitraukimo ir darbuotojų rekomendacijos programos skaičiaus (eNPS) analizę.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo sutarties tipą

Vietovė	Lytis	2023-12-31				
		Bendras darbuotojų skaičius	Nuolatiniai darbuotojai	Laikinieji darbuotojai (terminuotos darbo sutartys)	Dirbantys visą darbo dieną	Dirbantys ne visą darbo dieną
Visaginas	Bendrai	1535	1530	5	1532	3
	Moterys	431	429	2	430	1
	Vyrai	1104	1101	3	1102	2
Vilnius	Bendrai	48	42	6	47	1
	Moterys	23	22	1	23	0
	Vyrai	25	20	5	24	1
Maišiagala	Bendrai	29	7	22	29	0
	Moterys	5	2	3	5	0
	Vyrai	24	5	19	24	0

Pastabos: Visa darbo diena laikoma darbo sutartis pilnu etatu (40 val. per savaitę). Nenustatytų darbo valandų darbuotojų (dirbantys pagal individualią veiklą su sutartimis su įmone) nėra. Duomenų palyginimui su ankstesniais laikotarpiais, ši informacija už 2022 m. pasiekama IAE 2022 m. socialinės atsakomybės (darnumo) ataskaitoje.

GRI 2-20

Per 2023 m. 468 asmenys (2022 m. – 678), kurie nėra IAE darbuotojai, dirbo IAE teritorijoje (asmens skaičius nustatytas pagal viso ataskaitinio metu išduotų leidimų patekti į IAE teritoriją skaičių, tačiau nėra žinoma, ar šie asmenys IAE dirbo visą darbo dieną, ar ne). Beveik visi šie darbuotojai yra rangovinių organizacijų darbuotojai, atliekantys pagalbines funkcijas, kurių IAE pati nevykdo arba neturi tam kompetencijos: patalpų valymą, įrangos priežiūrą ir remontą, statybos darbus, kondicionierių priežiūrą ir kt. Reikšmingų šių asmenų skaičiaus svyravimų nenustatyta – skaičius išlieka panašus kasmet, tačiau gali skirtis atliekant didelės apimties statybos darbus.

ATLYGIO POLITIKA

IAE įgyvendina strateginius projektus, nuo 2023 m. remdamasi pažangia Korn Ferry Hay „Guide Chart-Profile“ metodika, kad užtikrintų efektyvų pareigybių lygių vertinimą, leidžiantį objektyviai nustatyti darbuotojų atlyginimus. Įmonė taip pat atidžiai stebi atlyginimų tendencijas energetikos, statybos ir gamybos sektoriuose, lygindama IAE darbuotojų atlyginimus su rinkos duomenimis. Tai leidžia užtikrinti, kad IAE atlyginimų politika būtų konkurencinga ir teisinga, tiek išorės, tiek vidinės rinkos atžvilgiu.

Pagrindiniai taikomi principai:

- Vidinis teisingumas: užtikrinamas vienodas atlygis už panašaus pobūdžio darbą.
- Išorinis teisingumas: garantuojamas konkurencingas atlyginimas, kad būtų galima pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus.
- Motyvavimas: siekiama skatinti darbuotojus pasiekti įmonės tikslus, taikant finansines ir nefinansines paskatas.
- Sąžiningumas: įgyvendinama nulinė tolerancija bet kokiam diskriminacijos atvejui, remiantis aiškiomis ir skaidriomis atlyginimo nustatymo taisyklėmis.
- Lankstumas: suteikiama galimybė taikyti išimtis, reikalingas norint įdarbinti ar išlaikyti ypač svarbius darbuotojus.

IAE reguliariai peržiūri ir nustato bazinius atlyginimų rėžius, remdamasi rinkos tyrimais ir atlyginimų augimo pokyčiais. Tokia peržiūra vykdoma ne dažniau kaip kartą per metus, siekiant užtikrinti, kad įmonės atlyginimų politika atitiktų rinkos dinamiką. Bazinio atlyginimo peržiūros procesas ir susijęs fondo sudarymas atspindi įmonės įsipareigojimą skatinti motyvaciją ir užtikrinti išorinį konkurencingumą, kartu atsižvelgiant į strateginius veiklos rodiklius.

Lygių galimybių principas įgyvendinamas užtikrinant, kad už panašaus vertinimo darbą būtų mokamas vienodas atlyginimas, nepriklausomai nuo darbuotojo lyties ar kitų asmeninių savybių. Tai leidžia kurti teisingą ir skaidrų atlyginimų nustatymo modelį, kuris atitinka aukščiausius verslo etikos standartus.

Darbuotojai yra įtraukiami į atlygio nustatymo politikos formavimą per darbuotojų atstovus – profesines sąjungas. Įmonė privalo atsižvelgti į darbuotojų nuomonę nustatant ir valdyboje tvirtinant atlygio taisykles, pareigybių lygius bei atlyginimų rėžius. Išoriniai konsultantai atlyginimų nustatymo procese nedalyvauja. Atlygio taisyklės yra kolektyvinės sutarties dalis, todėl jas tvirtina valdyba radusi bendrą konsensų su darbuotojų profesinėmis sąjungomis. Kolektyvinės sutartys taikomos visiems įmonės darbuotojams (100 proc.).

PAPILDOMOS NAUDOS

Visiems IAE darbuotojams taikomos finansinės naudos: materialinės pašalpos dėl darbuotojo ligos, darbuotojo šeimoje gimus vaikui, mirus darbuotojo šeimos nariui, mirus darbuotojui taikomos papildomos išeitinės išmokos. Visi darbuotojai draudžiami nelaimingų atsitikimų draudimu. Taip pat buvo sutarta dėl papildomo sveikatos draudimo poreikio ir lėšų, kurio (draudimo) pirkimas numatytas 2024 metams.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Atnaujintos, su socialiniais partneriais suderintos ir patvirtintos naujos Darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės.

Patvirtinti nauji pareigybių lygių bazinio atlyginimo rėžiai.

Nustatyta, kad bazinio atlyginimo peržiūros fondo sudarymas ir nustatymas atlieptų išorinio konkurencingumo ir motyvavimo principus, nes yra sudaromas iš dviejų dalių:

- Išoriniam konkurencingumui užtikrinti nustatoma pastovioji dalis – ne mažiau nei 3 proc. įmonės darbuotojams planuojamų bazinio atlyginimo lėšų metams (faktinis pastoviosios dalies procentas nustatomas atsižvelgiant į paskutinių 12 kalendorinių mėnesių vartotojų kainų indekso pokytį).
- Motyvavimui ir tikslų siekimui nustatoma nepastovioji dalis – iki 7 proc. įmonės darbuotojams planuojamų bazinio atlyginimo lėšų metams. Faktinis nepastoviosios dalies procentas priklauso nuo pastoviosios dalies dydžio ir įmonės strateginių veiklos rodiklių ir kitų tikslų įgyvendinimo.

2024 M. PLANAI:

Steigti bazinio atlyginimo peržiūros komitetą.

VALDYBOS IR VADOVYBĖS ATLYGIO POLITIKA

Valdybos nariams mokamas fiksuotas mėnesinis atlygis. Kintamojo atlygio ir tantjėmų, susietų su rezultatais, nėra. Visa informacija apie atlygį skelbiama viešai ir yra pasiekiamoje įmonės [interneto svetainėje](#).

Generaliniam direktoriui (GD) yra nustatytas fiksuotas atlygis ir 20 proc. kintama atlygio dalis (nustatoma kas ketvirtį už pasiektus praėjusio ketvirčio rezultatus). GD atlygis taip pat yra skelbiamas viešai įmonės [interneto svetainėje](#). Kintamo atlygio dydis gali kisti metų eigoje.

Valdybos narių ir vadovybės atlygio politika nėra susieta su jų rezultatais tvarumo srityje. Išėtinės išmokos, išmokų susigrąžinimas, išėjimo į pensiją išmokos valdybai bei vadovybei netaikomos.

Įmonės vadovybės nariams yra mokamas fiksuotas atlygis ir gali būti mokamas kintamas atlygis. Įmonė yra priėmusi sprendimą, kad kintamą atlygį pagal skatinimo schemas, už rodiklių, susijusių su strategija, tikslų vykdymu, 2024 m. gautų visų padalinių vadovai. Toks sprendimas suderintas su valdyba 2024 m. kovą.

2023 m. skatinimo schemas, kintamos dalies išmokėjimui, buvo sudarytos departamentų vadovams ir Pirkimų ir sutarčių skyriaus darbuotojams.

Bendras metinis atlyginimo santykis

	2022	2023
Įmonėje daugiausiai uždirbančio asmens metinis atlygis lyginant su visų darbuotojų atlygio mediana	4,95:1	7,58:1
Įmonėje daugiausiai uždirbančio asmens metinio atlygio procentinis padidėjimas lyginant su visų darbuotojų metinio atlygio medianos padidėjimu	(2,42):1	6,13:1*
Metinis bendras visų darbuotojų atlyginimo medianos procentinis padidėjimas (išskyrus geriausiai apmokamą asmenį)	3,88 %	11,6 %**

Pastabos: *Įmonėje daugiausiai uždirbančio asmens (generalinio direktoriaus) metinio atlygio padidėjimas procentais – 71,13 proc. Šis padidėjimas apskaičiuotas generalinio direktoriaus darbo užmokestį (DU) perskaičiavus į pilnus darbo metus (FTE). Lyginant dviejų generalinių direktorių DU sumą per 2023 m. su buvusio gen. direktoriaus DU per 2022 m., DU padidėjimas būtų 52,43 proc.

**Visų darbuotojų (išskyrus gen. direktoriaus) metinio atlygio medianos padidėjimas procentais apskaičiuotas visų darbuotojų darbo užmokestį perskaičiavus į pilnus darbo metus (FTE) ir lyginant 2023 bei 2022 m. medianą. Vidutinis darbo užmokestis visiems darbuotojams (išskyrus GD) padidėjo 9,23 proc.

GRI 2-19

GRI 2-21

DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJOS IR KAITA

Žmogiškųjų išteklių vadybos procesas apima visus įmonės vidinius procesus, turi užtikrinti pakankamą kvalifikuotų ir motyvuotų darbuotojų skaičių saugiam ir efektyviam IAE eksploatavimo nutraukimui bei kurti vieningą vertybėmis pagrįstą įmonės organizacinę kultūrą.

Darbininkų, reikalingų IAE įrangos išmontavimui vykdyti, pasiūla IAE regione (Visagino, Ignalinos rajono ir Zarasų rajono savivaldybėse) šiuo metu tenkina įmonės poreikį, nes įmonė pagal siūlomą atlygį už darbą ir socialines garantijas yra pirmaujanti regione. Vis dėlto, Lietuvos mastu IAE dar nėra pakankamai konkurencingas ir patrauklus darbdavys, todėl siekiant užtikrinti tinkamą personalo organizavimą, sukurta ir vykdoma Žmogiškųjų išteklių valdymo politika, apimanti darbuotojų poreikio planavimą, jų pritraukimą, darbo organizavimą ir apmokėjimą, darbuotojų motyvavimą ir kitus aktualius klausimus.

Dėl besikeičiančios ir išnykstančios veiklos pobūdžio įmonėje būtini organizaciniai pasikeitimai, kurie leidžia efektyviausiu būdu pasiekti pagrindinius tikslus. Tačiau įmonės organizacinės struktūros atnaujinimai, pritaikant ją prie kintančios veiklos, susiję su kai kurių funkcijų optimizavimu ar panaikinimu ir neišvengiamu darbo santykių nutraukimu su dalimi darbuotojų.

Atleidžiamiesiems iš darbo darbuotojams taikomas Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymas, papildomos garantijos numatomos įmonės kolektyvinėje sutartyje, suteikiama galimybė persikvalifikuoti, suteikiamas laisvas laikas naujo darbo paieškai.

Vykdamas žmogiškųjų išteklių valdymo politikoje apibrėžtą įmonės vadovybės įsipareigojimą, daug dėmesio skiriama jaunų specialistų, atitinkančių reikalavimus, pritraukimui. 2015 m. birželio mėn. įsigaliojo jaunų specialistų pritraukimo programa, kurioje numatyti įmonės uždaviniai, siekiant išsaugoti įmonės darbuotojų kvalifikaciją atsižvelgiant į natūralų darbuotojų senėjimo procesą.

GRI 401-1

GRI 404-2

Jaunų specialistų pritraukimui įmonė vykdo šiuos programoje numatytus uždavinius:

- Analizuoja ir vertina planuojamą jaunųjų specialistų poreikį.
- Bendradarbiauja su švietimo įstaigomis.
- Kuria ir vysto įmonės, kaip geidžiamo darbdavio, įvaizdį darbo rinkoje.
- Vykdo įmonės jaunų perspektyvių specialistų karjeros ugdymo veiklą.

Įgyvendinant jaunųjų specialistų pritraukimo programą, įmonė organizuoja praktiką Lietuvos Respublikos ir užsienio švietimo įstaigų studentams bei studijuojantiems įmonės darbuotojams. 2023 m. įmonėje praktiką atliko 29 švietimo įstaigų studentai, trys iš jų pasiliko dirbti įmonėje.

Nauji priimti darbuotojai ir darbuotojų kaita

	Bendras skaičius kiekvienoje kategorijoje 2023-12-31	Nauji priimti darbuotojai		Išėję (atleisti) darbuotojai	
		Naujų darbuotojų skaičius	Dalis pagal kategoriją (%)*	Išėjusių (atleistų) darbuotojų skaičius	Kaita pagal kategoriją (%)*
		2023			
Moterys	459	43	9.37%	48	10.46%
Vyrai	1153	118	10.23%	113	9.80%
iki 30 m.	55	24	43.64%	11	20.00%
30-50 m.	563	89	15.81%	40	7.10%
daugiau nei 50 m.	994	48	4.83%	110	11.07%
Visaginas	1535	132	8.60%	155	10.10%
Vilnius	48	8	16.67%	5	10.42%
Maišiagala	29	21	72.41%	1	3.45%

Pastaba: Duomenų palyginimui su ankstesniais laikotarpiais, ši informacija už 2022 m. pasiekama IAE 2022 m. socialinės atsakomybės (darnumo) ataskaitoje.

Vidinės karjeros vystymo lygis

Laiko- tarpis	Darbuotojų, kurie perkelti į aukštesnį lygmenį (klasę) įmonės viduje, skaičius	Darbuotojų skaičius laikotarpio pradžioje	Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	Vidutinis darbuotojų skaičius	Darbuotojų vidinės karjeros vystymo lygis, %
2019	187	1 901	1 837	1 869	10,0
2020	133	1 837	1 800	1 819	7,3
2021	118	1 800	1 744	1 772	6,7
2022	187	1 744	1 612	1 678	11,1
2023	86	1 612	1 612	1 612	5,3

Dėl įmonės specifikos pastebimas nuolatinis darbuotojų mažėjimas. Tai sąlygoja industrijos tendencijos – IAE iš eksploatuojančios atominę elektrinę organizacijos pereina prie AE griaušančios, atliekas tvarkančios organizacijos, todėl darbuotojų mažėjimo tendencija yra natūrali.

Mažiausias įspėjimo terminas, taikomas darbuotojams ir jų atstovams prieš įgyvendinant svarbius veiklos pokyčius, galinčius iš esmės juos paveikti – 3 mėn. (~13 savaičių). Kolektyvinėse sutartyse įspėjimo laikotarpis ir konsultacijų bei derybų sąlygos taip pat nurodytos.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Siekiant didinti IAE, kaip darbdavio patrauklumą, IAE dalyvauja karjeros dienose, 2023 m. buvo vykdomas „Ambasadorystės projektas“.

Įvestas Naujo darbuotojo adaptacijos ir socializacijos procesas.

2024 M. PLANAI:

Įvesti naują darbuotojų siūlymo sistemą ir ją stebėti.

DARBUOTOJŲ MOKYMAI

Įmonė skatina savo darbuotojus įgyti išsilavinimą, kolektyvinėje sutartyje numatant apmokamas atostogas mokymui. Pagal darbuotojų įmonei savanoriškai pateiktą informaciją, 2023 m. 13 (2022 m. – 9) įmonės darbuotojai įgijo išsilavinimą LR švietimo įstaigose. Iš šių darbuotojų – 9 įgijo aukštąjį išsilavinimą (2 iš jų priimti į darbą po išsilavinimo įgijimo, be to, dar 4 darbuotojai įgijo išsilavinimą 2023 metais, o į įmonę buvo priimti 2024 metais), 4 darbuotojai įgijo Vidurinį ir / arba profesinį išsilavinimą (šie darbuotojai buvo priimti į darbą po išsilavinimo įgijimo). Šiuo metu IAE žiniomis 20 įmonės darbuotojų studijuoja aukštosiose ir profesinėse mokymo įstaigose. IAE papildomai organizuoja išorinius bei vidinius mokymus įmonės darbuotojams.

2023 m. buvo sukurta gaisrinės saugos mokymo vaizdo medžiaga, įtraukiant detalizuotą B3 ir B4 kategorijų sistemų bei technologinių procesų dokumentaciją. Įvykdyta išsami LMS (mokymosi valdymo sistemos) rinkos analizė, kurioje įvertinti IAE specifiniai poreikiai, sistemos funkcionalumo privalumai organizacijai, būtini finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Parengtas techninis užduoties projektas LMS įsigijimui, kuris bus koordinuojamas su Centrine pirkinį vykdančia agentūra dėl finansavimo gavimo.

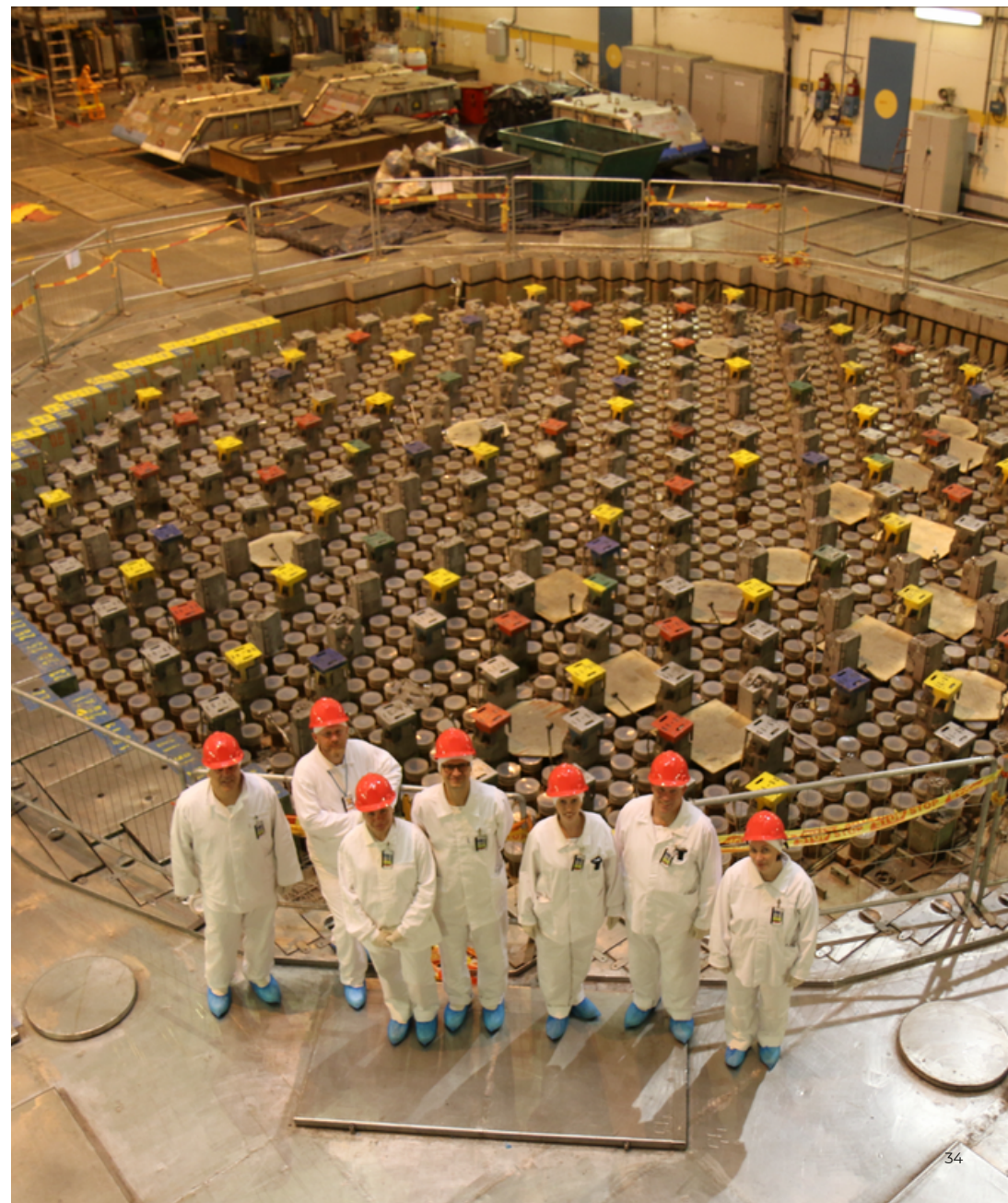
Vidutinis mokymų valandų skaičius pagal lytį ir darbuotojų kategoriją

	2022 m.	2023 m.
	Skaičius, val.	Skaičius, val.
Moterys	17,7	27
Vyrai	38,7	41,6
Aukščiausio lygmens vadovai	33,7	57
Specialistai	26,3	26,4
Darbuotojai	39,8	53,7
Įmonės vadovas (padaliniai tiesiogiai pavaldūs gen. direktoriui)	32,2	71
Korporatyvinių reikalų ir administravimo departamento padaliniai	18,7	26,8
Technologijų departamento padaliniai	36,6	41,7
Projektų valdymo departamento padaliniai	33,1	43,5
Veiklos planavimo ir finansų departamento padaliniai	17,5	24

Vadovaujantis IAE Žinių kaupimo ir išsaugojimo programa DVSed-1410-3V2 įmonėje saugomos ir perduodamos atleidžiamų darbuotojų ir darbuotojų, kurių pareigos pasikeičia (darbuotojui perėjus dirbti į kitą padalinį) žinios ir (arba) įgūdžiai. Padalinio vadovas įvertina atleidžiamo darbuotojo žinių svarbą ir (arba) kritiškumą ir nustato, kad gresia prarasti padalinio veiklai svarbias žinias, rengiamas atitinkamų žinių išsaugojimo priemonių planas (pvz., apmokomi rezerviniai darbuotojai, vykdoma mentorystė, dalijamasi patirtimi, organizuojami seminarai ir t.t.). Nustatoma, kad kritinių žinių prarasti negresia, padalinio vadovo nuožiūra gali būti organizuojamas atleidžiamo darbuotojo sukauptos patirties ir informacijos perdavimas pagal darbo vietą – įforminamas potvarkis, jame nurodomas perduodamos informacijos rūšis ir asmuo, kuriam ji bus perduota. Žinių išsaugojimo ir perdavimo priemonės padeda sėkmingai ir nepertraukiamai vykdyti padalinio tikslus po to, kai iš padalinio ir (arba) įmonės išeina vertingi specialistai.

GRI 404-1 GRI 404-3

Atsižvelgiant į tai, kad buvo įvedama nauja veiklos vertinimo sistema, kuri skiriasi nuo prieš tai buvusios, pilnas veiklos vertinimas atliekamas nebuvo, t.y. buvo įvertintos tik darbuotojų kompetencijos bei nustatyti asmeniniai tikslai 2023 m. Vadovai buvo įpareigoti pravesti metinius pokalbius su savo darbuotojais.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

- ✓ Suformuotas IAE vadovo portretas ir kompetencijų matrica, sukurta ir išleista nauja veiklos vertinimo tvarka įvykdyti tęstiniai vadovų lyderystės ugdymo mokymai.
- ✓ Pradėjo funkcionuoti „Vadovų klubas“.
- ✓ Vykdytas pakeičiamumo bei karjeros planavimo planas.
- ✓ Pasiruošta mokymų valdymo sistemos (LMS) pirkimui ir diegimui.

2024 M. PLANAI:

- 🎯 Vykdyti vadovų pakeičiamumo projektą – 2023 m. neužpildytų kertinių pozicijų buvo 1,57 proc. (siekiamybė ne daugiau kaip 5 proc.)
- 🎯 Vystyti mentorystės programą.
- 🎯 Įvykdyti kertinių pozicijų pakeičiamumo planą.
- 🎯 Realizuoti mokymo valdymo sistemos (LMS) įsigijimą ir integraciją.
- 🎯 Įgyvendinti teises ir licencijas formaliam profesiniam mokymui potencialiai pavojingoms darbo veikloms (pvz., kranų valdymo ir kėlimo įrangos priežiūros organizavimas).
- 🎯 Pravesti 360 laipsnių vadovų kompetencijų vertinimą.
- 🎯 Stiprinti partnerystę su mokymo ir tobulinimosi įstaigomis.
- 🎯 Skatinti lyderystę.

DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Saugios darbo sąlygos ir darbuotojų sveikata yra viena iš sėkmingos IAE veiklos prioritetinių sričių. Pagrindinė įmonės užduotis – užtikrinti saugų įmonės darbuotojų darbą bei kontroliuoti, kad būtų laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų. Tinkamai valdant šią temą geriau numatomos prevencinės priemonės įmonėje dirbančių rangovinių organizacijų darbuotojams visapusiškai informuoti bei konsultuoti darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais, kurti saugią ir nepavojingą sveikatai darbo aplinką.

Šios temos valdymui užtikrinti IAE įdiegta darbuotojų sveikatos ir saugos valdymo sistema pagal Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 reikalavimus. Ji taikoma visiems įmonės darbuotojams, apima visas veiklos rūšis ir darbo vietas. Ne įmonės darbuotojų (rangovų) saugos ir sveikatos valdymą audituoja Saugos priežiūros ir kokybės valdymo skyrius.

IAE jau ne vienerius metus dirba įgyvendindama šios temos tikslus, o pagrindiniai veiklos principai yra aprašyti [Darbuotojų saugos ir sveikatos politikoje](#).

Papildomai įmonė yra parengusi šiuos dokumentus:

- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas.
- Vadovų ir specialistų pareigų, siekiant užtikrinti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, aprašas.
- Darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės tvarkos aprašas.
- Nelaimingų atsitikimų ir incidentų darbe tyrimo ir apskaitos tvarkos aprašas.
- Darbuotojų instruktavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tvarkos aprašas.
- Profesinės rizikos vertinimo VĮ IAE tvarkos aprašas.
- Darbuotojų sveikatos tikrinimo organizavimo tvarkos aprašas.
- Darbuotojų darbo sąlygų nustatymo komisijos darbo reglamentas.

GRI 403-1

GRI 403-8

GRI 403-9

GRI 403-10

Rizika sveikatai darbe vertinama vadovaujantis IAE darbuotojų medicininės apžiūros prieš darbą tvarkos aprašu.

Darbuotojų saugos ir sveikatos rodikliai įmonėje peržiūrimi kas ketvirtį, o nuodugniai analizuojami kartą per metus. TRIR rodiklio valdymą vertina ir vidaus procesų kokybės auditai.

Nelaimingi atsitikimai darbe

Per 2023 m. IAE dėl darbdavio kaltės nelaimingų atsitikimų nebuvo, tačiau įvyko 4 nelaimingi atsitikimai (susitrenkimas vertikaliai judant, tiesioginis kontaktas su elektra), iš kurių 3 – dėl darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimų, ir 1 – dėl neatsargumo. TRIR rodiklis už 2023 m. buvo – 0,34.

	Matavimo vnt.	2022 m.	2023 m.
Lengvi nelaimingi atsitikimai darbe	vnt.	7	4
Visų darbuotojų bendras per metus dirbtų valandų skaičius	valandų skaičius	2 675 535,57	2 581 538,98
Lengvų nelaimingų atsitikimų skaičius milijonui išdirbtų valandų	rodiklis	2,62	1,55

Pastaba: Lengvų nelaimingų atsitikimų (sužeidimų) skaičius milijonui išdirbtų valandų (angl. total recordable injury rate per million hours worked) rodiklis yra apskaičiuotas pagal GRI 403-9 standarto formulę. Mirčių dėl su darbu susijusių sveikatos sutrikimų 2023 m. registruota nebuvo. Ataskaitiniu laikotarpiu minėtų didelių pasekmių traumų atvejų taip pat nebuvo.

Apie rangovų organizacijų darbuotojų, dirbusių IAE teritorijoje per ataskaitinį laikotarpį, sveikatą bei sužalojimus IAE duomenų neturi.

Įmonėje numatyta procedūra darbuotojams pranešti apie su darbu susijusius pavojus ir pavojingas situacijas. Darbuotojas turi teisę nutraukti darbą arba atsisakyti atlikti darbą, jeigu:

- Darbas yra susijęs su rizika darbuotojo ar kitų darbuotojų saugai ir sveikatai.
- Nepaisoma darbuotojų saugos ir sveikatos normatyvinių aktų reikalavimų.
- Jei darbo vietose nesaugu dirbti ar įrenginiai yra techniškai netvarkingi.

- Tiesioginis vadovas ir (arba) padalinio vadovas nesiima būtinų priemonių darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimams pašalinti.
- Darbuotojas raštu turi pranešti padalinio vadovui atsisakantis atlikti darbą, nuroydamas atsisakymo priežastį.
- Nepagrįstas atsisakymas atlikti darbą laikomas darbo drausmės pažeidimu.
- Esant būtinybei, darbuotojas turi teisę kreiptis į IAE darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto darbuotojų atstovą.

Be to, kitiems su darbu susijusiems pavojams mažinti, įmonė papildomai instruktuoja ir testuoja darbuotojus, tikrina jų žinias, kontroliuoja, kaip šalinami nustatyti trūkumai ir t. t.

Šiuo metu įmonė turi priemonių prisidėti materialiai, jei darbuotojo sveikata sutrinka. Nuo 2021 m. visi darbuotojai draudžiami nelaimingų atsitikimų draudimu. Įmonėje veikia ir materialinių išmokų skyrimo procesas, taip pat orientuotas į pagalbą sutrikus darbuotojo sveikatai.

Šiuo metu įmonė turi priemonių prisidėti materialiai, jei darbuotojo sveikata sutrinka. Nuo 2021 m. visi darbuotojai draudžiami nelaimingų atsitikimų draudimu, kuriuo 2021 m. pasinaudojo 80 darbuotojų, o 2022 m. – 47 darbuotojai. Įmonėje veikia ir materialinių išmokų skyrimo procesas, taip pat orientuotas į pagalbą sutrikus darbuotojo sveikatai.

Nelaimingų atsitikimų draudimo laikotarpis	Užregistruotų įvykių skaičius
2021-05-01 – 2022-04-30	80
2022-06-01 – 2023-01-31	65
2023-04-04 – 2024-04-03	n/a*

Pastaba: * Galutinis įvykių skaičius bus pateiktas po 2024 m. I ketv.

Su darbuotojų sveikata susijusios rizikos

IAE reguliariai vertina saugos ir sveikatos rizikas. Pagal Proceso rizikos registre darbuotojų saugos ir sveikatos srityje išvardintų ir identifikuotų rizikų, įmonė nuolat stengiasi identifikuotas rizikas sušvelninti iki mažiausio rizikos kriterijaus – nuolat kontroliuoja darbų saugą pagal nurodymus ir pavedimus, o pagal padalinių patvirtintus II lygio kontrolės grafikus, esant

būtinybei, tikrina darbo vietas. Vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės III lygio grafiku kiekvieną mėnesį tikrinami padaliniai (ne mažiau kaip 10 patikrinimų) bei organizuojami Technologijų departamento direktoriaus vadovaujamos komisijos apėjimai (patikrinimai).

Traumų ir sveikatos sutrikdymų rizikai sumažinti rengiami:

- Nelaimingų atsitikimų priežasčių šalinimo ir įgyvendinimo priemonių planai.
- Rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių planai.
- III lygio vidiniame kontrolėje bei profesinės vertinimo metu nuolat dalyvauja darbuotojų atstovai.

Darbuotojų saugos ir sveikatos mokymai

IAE darbuotojams organizuojami privalomi sveikatos (pirmoji pagalba) ir saugos (prieš pradėdant dirbti pareigose) mokymai. Pagal įmonėje nustatytą tvarką visi įmonės darbuotojai (išskyrus atestuotų pagal darbuotojų ir sveikatos klausimais padalinių vadovus) nuolat yra instruktuojami papildomai (instruktavimo tipai: pirminis, periodinis, papildomas, tikslinis).

Darbuotojai, dirbantys padidintos rizikos darbus, po periodinio instruktavimo yra papildomai testuojami pagal įmonėje Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus ir Kompetencijų centro patvirtintus IAE darbuotojų, atliekančių pavojingus darbus, testų rinkinį MC-1454-72. Kiekvienais metais planuojamas ir organizuojamas Profesinės rizikos vertinimas darbo vietose. Pagal LR darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimus bei pagal Profesinės rizikos vertinimo ataskaitų rekomendacijas įmonėje užtikrinama, kad darbo vietos būtų saugiai įrengtos. Taip pat atliekami sveikatos patikrinimai pagal įmonėje sudaromus ir tvirtinamus Periodinių sveikatos patikrinimų grafikus.

IAE yra sudaryta įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos atestacijos komisija (DSS AK). DSS AK atestuoja personalą pagal pareigybes iš IAE personalo, atestuojamo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais, pareigybių sąrašo DVSed-1416-3. Tą sąrašą rengia Žmonių ir organizacijos vystymo skyrius, suderina jį su Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriumi; jį tvirtina generalinis direktorius. Atestavimo DSS klausimais tvarka ir organizavimas apibrėžti IAE

personalo atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais instrukcijoje DVSta-1412-9. DSS klausimais darbuotojai atestuojami pagal testus, parengtus ir patvirtintus vadovaujantis Egzaminų bilietų atestavimui rengimo instrukcija DVSeD-0212-38, bei remiantis darbuotojų saugos ir sveikatos srities dokumentais. Atestavimo DSS klausimais periodiškumas – kartą per 5 metus.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Įsteigtas naujas Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas, kuris aktyviai prisideda prie saugesnės darbo aplinkos kūrimo.

Sėkmingai įvykdyti trys seminarai sveikatingumo tematika, kuriuose buvo gvildenami ergonominių ir psichosocialinių rizikos veiksnių mažinimo bei pirmosios pagalbos teikimo klausimai.

Įmonės vyresnieji darbų saugos specialistai išsaugos ir sveikatos skyriaus inicijavo ir koordinavo konsultacinius seminarus darbuotojų saugos ir sveikatos srityje, teikdami būtiną mokymą ir rekomendacijas.

2024 M. PLANAI:

Plėtoti Darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) žinias per tarptautines konferencijas, siekiant, kad darbuotojai ne tik dalyvautų, bet ir aktyviai prisidėtų prie pristatymų su Žmogaus oro ir saugos (ŽOVŠ) skyriaus komanda.

Organizuoti ir derinti seminarus sveikatingumo tematika, siekiant gerinti darbuotojų suvokimą apie ergonomikos ir psichosocialines rizikas bei pirmosios pagalbos teikimą.

Sukurti interaktyvią Darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) platformą, kurioje darbuotojai galės fiksuoti ir dalintis savo pastebėjimais saugos klausimais.

Inicijuoti bendradarbiavimą su Informacinių technologijų skyriumi (ITS) siekiant sukurti integruotą DSS programą, kuri padėtų efektyviai valdyti saugos procedūras.

Darbuotojų saugos dienos proga organizuoti įtraukiantį renginį, kuriame būtų derinami seminarai sveikatingumo klausimais su žinių patikrinimu per viktoriną, stiprinant saugos kultūrą įmonėje.

LYGIŲ GALIMYBIŲ IR ŽMOGAUS TEISIŲ UŽTIKRINIMAS BEI DARBUOTOJŲ ĮGALINIMAS IR ĮTRAUKTIS

Įmonės Socialinės atsakomybės politikoje yra apibrėžta, kad IAE siekia puoselėti įmonės vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą, paremtą pagarbos žmogaus teisėms principais, užtikrinti lygias darbuotojų teises, teisingą atlygį bei vienodas galimybes darbe, nepriklausomai nuo lyties, rasės, tautybės, etninės kilmės, socialinės padėties, amžiaus, negalios, religinių ar politinių įsitikinimų, lytinės orientacijos ar tapatybės, netoleruoti bet kokia forma galinčios pasireikšti nelygybės apraiškų, nepotizmo, diskriminacijos, priekabiavimo, smurto ar naudojimosi užimama padėtimi. Įmonė savo veikloje laikosi visuotinai pripažintų žmogaus teisių principų, remia Jungtinių Tautų Pasaulinį susitarimą (angl. Global Compact) dėl darbuotojų teisių ir žmogaus teisių užtikrinimo.

Per ataskaitinį laikotarpį įmonėje diskriminacijos atvejų užfiksuota nebuvo (0 atvejų). Per 2023 m. IAE nenustatė atvejų, kad jos tiekimo grandinėje būtų tiekėjų įmonių ar veiklų, kuriose kiltų rizika dėl priverstinio ar privalomojo darbo, vaikų darbo ir (arba) kuriose jaunuoliai būtų verčiami atlikti pavojingus darbus. Įmonė taip pat nėra nustačiusi atvejų, kad tiekėjų įmonėse būtų pažeistos darbuotojų teisės naudotis asociacijų laisve ar vesti kolektyvines derybas.

2024 M. PLANAI:

Atlikti lygių galimybių principų efektyvumo tyrimą.

GRI 401-3

GRI 405-1

GRI 406-1

GRI 407-1

GRI 408-1

GRI 409-1

Struktūrinių padalinių vadovų ir kitų darbuotojų procentinė dalis pagal įvairovės kategorijas

	2022 m.		2023 m.	
	Struktūrinių padalinių vadovai, %	Kiti darbuotojai, %	Struktūrinių padalinių vadovai, %	Kiti darbuotojai, %
Moterys	36,4	28,6	37,5	28,3
Vyrai	63,6	71,4	62,5	71,7
iki 30 metų	0,0	2,5	0	3
30-50 metų	45,5	31,7	37,5	33,5
vyresni nei 50 metų	54,5	65,7	62,5	63,5

Pastaba: Struktūrinių padalinių vadovų skaičius 2023-12-31 – 32 (įskaitant gen. dir.). Kitų darbuotojų skaičius 2023-12-31 – 1580 (įskaitant gen. dir.).

Su vaiko priežiūros atostogomis susiję rodikliai

	2022 m.		2023 m.	
	Moterys	Vyrai	Moterys	Vyrai
Bendras darbuotojų, grįžusių į darbą pasibaigus vaiko priežiūros atostogoms ir tebedirbančių praėjus 12 mėnesių po grįžimo į darbą, skaičius	9	0	4	1
Bendras darbuotojų, turėjusių teisę į vaiko priežiūros atostogą, skaičius	17	5	12	2
Bendras vaiko priežiūros atostogų išėjusių darbuotojų skaičius	5	2	4	0
Bendras darbuotojų, kurie ataskaitiniu laikotarpiu grįžo į darbą pasibaigus vaiko priežiūros atostogoms, skaičius	9	2	4	1
Vaiko priežiūros atostogų išėjusių darbuotojų grįžimo į darbą santykinis rodiklis	100 %	100 %	100 %	100 %
Iš vaiko priežiūros atostogų grįžusių darbuotojų ir tebedirbusių praėjus 12 mėnesių po grįžimo santykinis rodiklis	100 %	0 %	90 %	0 %

Pastaba: Iš vaiko priežiūros atostogų grįžusių darbuotojų išlikimo darbe santykinis rodiklis nurodytas atsižvelgiant į 2022-12-31 į darbą po vaiko priežiūros atostogų grįžusių darbuotojų skaičių ir lyginant jį su iš šių darbuotojų vis dar dirbančių darbuotojų skaičiumi 2023-12-31.

PARTNERYSTĖS SU BENDRUOMENĖMIS

Nuoseklus dėmesys visuomenės įtraukimui yra svarbi įmonės strategijos dalis, kuri garantuoja ne tik skaidrumą, bet ir darnią plėtrą, remiančią tiek organizacijos, tiek bendruomenių interesus. Įmonės įsipareigojimas dialogui su bendruomenėmis atsispindi ne tik kasmetinėse veiklose, bet ir planuojamose iniciatyvose, kurios pritaikomos atsižvelgiant į bendruomenių lūkesčius.

Įmonės partnerystė su bendruomenėmis 2023 m. pasižymėjo aktyviu dialogu ir bendradarbiavimu įgyvendinant visuomenės įtraukimo programas, orientuotas į darnią plėtrą ir skaidrumą. Įvykdyti susitikimai su savivaldybėmis dėl giluminio atliekyno (GA) bei Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (MRAS) projektų buvo svarbi bendravimo su suinteresuotosiomis šalimis dalis.

Giluminio atliekyno projektas

2023 m. organizuotuose susitikimuose dėl GA projekto, kuriuose dalyvavo savivaldybių atstovai ir įmonės vadovai, diskutuoti aktualūs klausimai, o bendruomenių nariai buvo įtraukti į projekto detalių aptarimą. Atsižvelgiant į Kazlų Rūdos savivaldybės pakartotinius klausimus apie GA projektą, įmonės atstovai aktyviai dalijosi informacija bei atsakė į visus rūpimus klausimus. Tai patvirtina ir 2023 m. pradžioje įvykęs virtualus susitikimas su Kazlų Rūdos, Alytaus raj., Varėnos raj., ir Švenčionių raj. savivaldybių merais bei administracijų atstovais, kuriame buvo pristatytas GA projektas.

Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos projektas

Projekto MRAS atžvilgiu 2023 m. taip pat vyko aktyvus bendruomenių įtraukimas. Ignalinos AE atstovai susitiko su Širvintų rajono gyventojais, atsakydami į klausimus apie radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimą bei saugą. Projekto pažanga ir ateities planai buvo pristatyti suinteresuotoms šalims bei žiniasklaidai.

Ambasadorystės programa

Darbuotojų ambasadorystės programa, skirta visuomenės įtraukimui ir darbdavio įvaizdžio gerinimui, įmonėje skatino darbuotojus dalintis savo darbinės veiklos akimirkomis socialiniuose tinkluose, tokiu būdu padidinant įmonės veiklos matomumą ir skatinant dialogą su vietos bendruomenėmis. Per kelis mėnesius programa sulaukė didelio susidomėjimo: 196 originalūs įrašai buvo publikuoti, sukurdami 186 335 peržiūras.

2024 metai partnerystės su bendruomenėmis srityje bus orientuoti į dialogo tęstinumą ir įtraukimo didinimą. Pradėdės GA projekto viešųjų konsultacijų ciklas, siekiant visapusiškai informuoti bendruomenes ir įtraukti jas į sprendimų priėmimo procesą. Taip pat planuojama tęsti aktyvų bendravimą su suinteresuotosiomis šalimis dėl MRAS projektų, įskaitant galimą TATENA renginį. Ambasadorystės programos patirtis leis toliau stiprinti įmonės ryšius su visuomene, o per bendradarbiavimą su vietos valdžios atstovais, tokiais kaip Visagino meras ir Europos parlamento nariai, bus siekiama plėtoti esamas partnerystes ir kurti naujas iniciatyvas.

VALDYSENOS SRITIS

TVARUMO STRATEGINIS VALDYMAS, ĮSKAITANT SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ ĮTRAUKTĮ

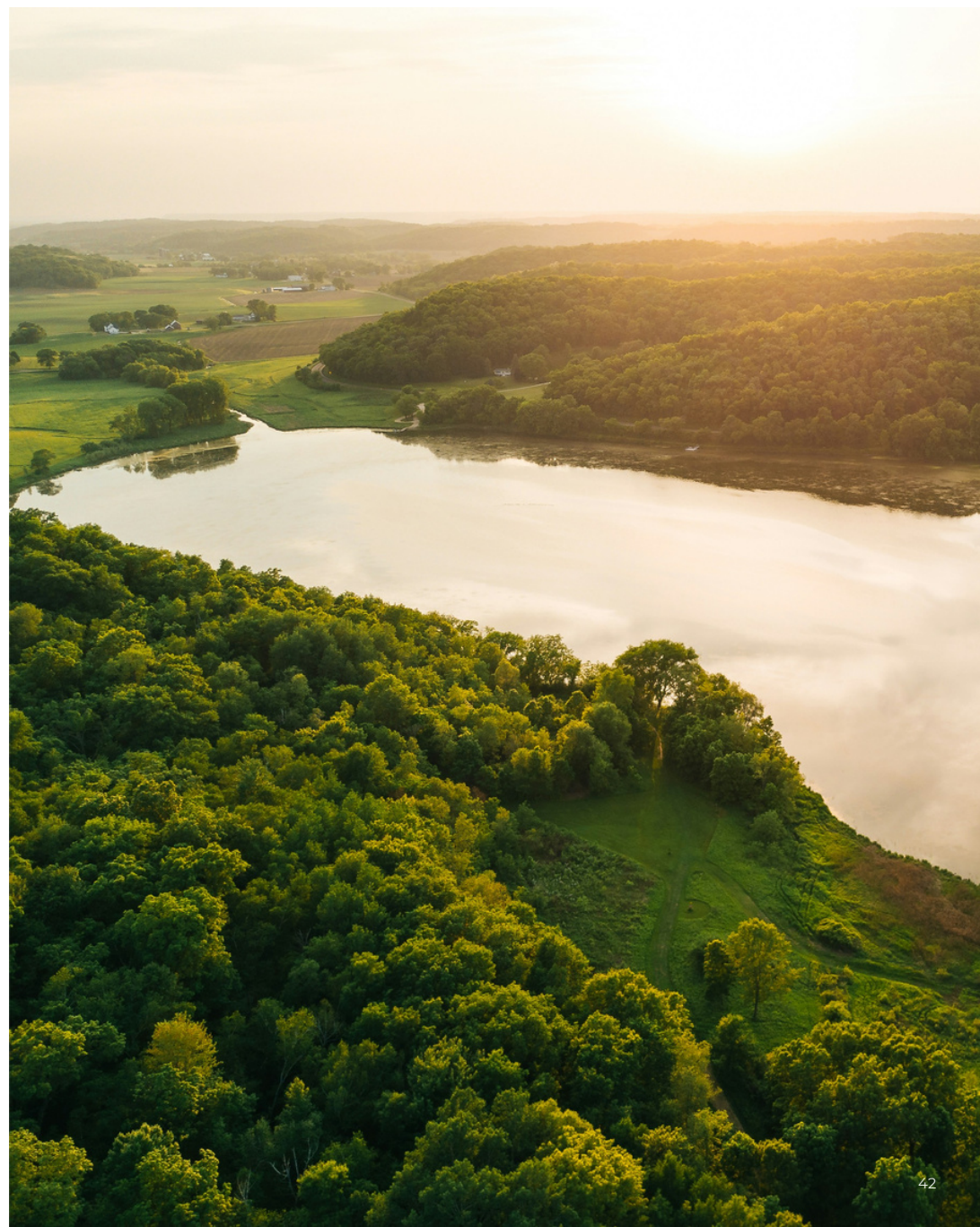
Įmonė, sekdamą pasaulines tvarumo tendencijas ir su klimato kaita susijusias rizikas, tvarumo valdymą laiko neatsiejamu savo veiklos aspektu. Atsižvelgiant į tvarumo įvykių ir tendencijų diktuojamus iššūkius, IAE deda pastangas veikti taip, kad jos poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis, o su tvarumu susijusi rizika būtų tinkamai suvaldyta. Vis griežtėjantis tvarumo reglamentavimas skatina įmonę atidžiai stebėti atitiktį Europos Sąjungos (ES) tvarumo reikalavimams, siekiant išvengti galimos neatitikties.

2023 metų liepos mėnesį įmonė surengė strateginę tvarumo sesiją, kurioje dalyvavo įmonės valdyba ir aukščiausio lygio vadovybė. Sesijos metu buvo peržiūrėta ir atnaujinta tvarumo temų reikšmingumo matrica. Šioje atnaujintoje matricoje pažymėtos svarbiausios temos, kurios buvo integruotos į įmonės 2024 metų veiklos strategijos atnaujinimą, taip patvirtinant įmonės įsipareigojimą tvarumo klausimams.

Sėkmingos, darnios IAE veiklos užtikrinimas yra pagrįstas bendradarbiavimu su suinteresuotomis šalimis (SŠ) ir įsipareigojimų joms įgyvendinimu. Savo suinteresuotosiomis šalimis įmonė laiko tas grupes, kurioms labai aktuali ir (arba) daro didelį poveikį IAE veikla, bei reikšmingą įtaką įmonei darančias grupes. Kiekvienais metais, siekdama išgirsti bendrą SŠ balsą, jų nuomonę apie įmonės veiklą ir toliau didinti SŠ įtraukimą, IAE atlieka pagrindinių suinteresuotųjų grupių apklausą, kurios metu respondentai vertina įmonę, jos teikiamą informaciją. Pastaraisiais metais SŠ įvertino įmonės veiklą pakankamai gerai (2022 m. – 7,5 balais, 2023 m. – 7,31 balais iš 10), buvo nustatytos tobulintinos bendradarbiavimo su SŠ sritys.

Toliau lentelėje pateikiamos pagrindinės suinteresuotųjų šalių grupės, jų įtraukimo būdai, rūpimos temos ir IAE veiksmai kiekvienos šalies atžvilgiu. Detalus suinteresuotųjų šalių sąrašas bei jų išdėstymas pagal suinteresuotumą ir įtaką organizacijos veiklai pavaizduotas suinteresuotųjų šalių žemėlapyje.

Šios temos valdymas plačiau aprašytas IAE [Socialinės atsakomybės politikoje](#).

Suinteresuotųjų šalių žemėlapis

SUIINTERESUOTUMAS ORGANIZACIJAI	Aukštas	Lietuvos policija IAE lankytojai Lietuvos savivaldybių asociacija Visagino bendruomenė	Radiacinės saugos centras Visagino savivaldybė Valdymo koordinavimo centras Finansiniai donoriai	Energetikos ministerija Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija Centrinės projektų valdymo agentūra IAE darbuotojai ir jų atstovai Europos Komisija
	Vidutinis	Lietuvos kariuomenė Klientai Universitetai ir tyrimų centrai Europos plėtros ir rekonstrukcijos bankas	Viešųjų pirkimų tarnyba TATENA Seimas Žiniasklaida Nuomonės formuotojai Potencialių GA savivaldybių bendruomenės	Vyriausybė Viešojo saugumo tarnyba Finansų ministerija Aplinkos apsaugos agentūra Tiekėjai Aplinkos ministerija Aplinkos projektų valdymo agentūra Valstybės saugumo departamentas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras
	Žemas	Zarasų raj. savivaldybė Ignalijos raj. savivaldybė Valstybės sienos apsaugos tarnyba Latvijos Respublika	Nevyriausybinių organizacijos Nacionalinė žemės tarnyba Lietuvos geologijos tarnyba	Konkurencijos Taryba Specialiųjų tyrimų tarnyba
		Žema	Vidutinė	Aukšta
ĮTAKA ORGANIZACIJAI				

Suinteresuotoji šalis	Bendravimo būdai / kanalai	Pagrindinės rūpimos temos / lūkesčiai	Kaip atliepiame (veiksmai, tikslai)
LR energetikos ministerija	Valdybos posėdžiai Susirašinėjimas Veiklos ir finansinės ataskaitos Viešos publikacijos	Įmonės veikla ir rezultatai, strateginių rodiklių įgyvendinimas Finansavimas Atitikties užtikrinimas	Strategijoje įtvirtinti esminiai veiklos tikslai ir rodikliai. Skaidrus ir efektyvus finansavimo panaudojimas. Galutinis eksploatavimo nutraukimo planas, apimantis esminius projektus ir jų portfelius. Laiku teikiamos privalomos pagal teisės aktus ataskaitos bei kita prašoma informacija. Informacijos apie esminius įvykius teikimas.
Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija	Ketvirtiniai susitikimai Patikrinimai Susirašinėjimas	Sauga Atitikties užtikrinimas	Laiku teikiamos privalomos pagal teisės aktus ataskaitos bei kita reikalinga informacija. Avarinės parengties planas. Saugos kultūros užtikrinimas.
Centrinė projektų valdymo agentūra	Ketvirtiniai susitikimai Ataskaitos Susirašinėjimas	Finansavimas Projektų įgyvendinimo progresas	Projektų ir jų portfelių įgyvendinimo progreso ataskaitos. Finansinių ataskaitų ir informacijos teikimas. Informacijos apie esminius įvykius teikimas.
IAE darbuotojai ir jų atstovai	Vidinė komunikacija Kasdienis bendravimas Kolektyvinės derybos	Atlygis ir papildomos naudos Darbo sauga ir sveikata Įmonės veikla ir rezultatai Įtrauktis, įvairovė ir lygybė	Sąžininga ir socialiai atsakinga atlygio sistema. Kolektyvinė sutartis ir papildomos socialinės naudos, taikoma visiems įmonės darbuotojams. Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų ir visą parą budinti greitoji medicinos pagalba IAE teritorijoje. Įsitraukimo, lygių galimybių, skaidrumo ir kitos apklausos, skirtos darbuotojų lūkesčiams ir jausenai nustatyti.
Europos komisija	Ketvirtiniai susitikimai Veiklos ir finansinės ataskaitos	Finansavimas Projektų įgyvendinimo progresas	Galutinis eksploatavimo nutraukimo planas, apimantis esminius projektus ir jų portfelius. Projektų ir jų portfelių įgyvendinimo progreso ataskaitos. Finansinių ataskaitų ir informacijos teikimas.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

- ✓ Parengtas ir patvirtintas suinteresuotų šalių žemėlapis.
- ✓ Atlikta suinteresuotų šalių apklausa, kaip vertinama IAE pateikiama informacija.

2024 M. PLANAI:

Rengiama suinteresuotų šalių įtraukimo bei bendravimo su jomis matrica, kurioje aiškiau bus apibrėžtos IAE padalinių atsakomybės bei funkcijos. Matricoje turėtų atsirasti konkretūs už atitinkamą suinteresuotą šalį atsakingas padalinys, bendravimo būdai, dažnumas ir kt.

KORUPCIJOS PREVENCIJA IR SKAIDRUMAS

Vienas iš esminių IAE veiklos principų – kurti korupcijai atsparią aplinką ir kovoti prieš visas korupcijos formas. Atsižvelgiant į tai, IAE savo veiklą siekia vykdyti pagal aukščiausius etikos reikalavimus bei principus ir taip vadovautis kertinėmis įmonės vertybėmis.

Visiems įmonės valdymo organų nariams, darbuotojams, veiklos partneriams ir tiekėjams yra taikoma valdybos patvirtinta Korupcijos prevencijos politika (galiojanti jos redakcija buvo patvirtinta 2023 m. vasario 20 d. posėdyje). Šiuo dokumentu įmonė įsipareigojo nesitaikstyti su korupcija, laikytis tarptautinių, Lietuvos Respublikos teisės aktų korupcijos prevencijos srityje, bei viešai deklaruoja, kad įmonėje yra taikoma nulinė tolerancija korupcijai, ji netoleruoja neetiško elgesio, neteisėtų dovanų, nepotizmo ir kronizmo, interesų konflikto, kyšininkavimo, papirkimo, piktnaudžiavimo užimamomis pareigomis ir kitų korupcinių nusikalstamų veikų bei korupcijos pasireiškimo formų. 2023 metais korupcijos atvejų įmonėje nebuvo nustatyta.

2023 metais, siekiant detalizuoti įmonės Korupcijos prevencijos politikoje numatytas su atsparumu korupcijai susijusius įmonės įsipareigojimus, paaiškinant kokių antikorpucinio elgesio taisyklių įmonės darbuotojai privalo laikytis šiuos įsipareigojimus įgyvendinant buvo patvirtintas IAE darbuotojų antikorpucinio elgesio tvarkos aprašas, kurio tikslas kurti ir palaikyti atsparią korupcijai darbo aplinką įmonėje ir ugdyti darbuotojų antikorpucinį sąmoningumą, atsparumą korupcijai, lojalumą, atsakingumą ir sąžiningumą, didinti įmonės veiklos skaidrumą, viešumą, bei darbuotojų autoritetą ir pasitikėjimą jais visuomenėje. Apraše taip pat darbuotojams teikiamos rekomendacijos dėl korupcinio ar neskaidraus elgesio situacijų, kuriose aprašomi pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir darbuotojų veiksmai su jais susidūrus. Aprašas taikomas visiems įmonės darbuotojams ir kitiems įmonės vardu veikiantiems asmenims.

Darbuotojams yra taikomas Darbuotojų etikos kodeksas, kuriame aprašyti elgesio principai ir profesinės etikos normos, susijusios su interesų konfliktų valdymu, konfidencialios informacijos apsauga ir naudojimu, darbuotojų tarpusavyje santykiais įmonėje ir kt.

GRI 205-3

IAE, kaip perkančioji organizacija, į IAE kovos su korupcija sistema įtraukiame ir visus rinkos dalyvius, esamus ir potencialius tiekėjus, kuriems yra taikomas Tiekėjų etikos kodeksas, kuris nustato pagrindinius įmonės tiekimo grandinės valdymo principus ir Tiekėjų elgesio nuostatas, kurios sudaro prielaidas tvariam, sąžiningam ir gerosiomis verslo etikos praktikomis pagrįstam bendradarbiavimui su prekių, paslaugų ir darbų tiekėjais bei subtiekejais. IAE tikisi, kad tiekėjai laikysis šio Tiekėjų etikos kodekso viso bendradarbiavimo su įmone laikotarpiu, nepriklausomai nuo bendradarbiavimo formų. Viena iš pagrindinių IAE vertybių yra veiklos skaidrumas, todėl tokių pačių vertybių laikymosi įmonė tikisi ir iš savo tiekėjų.

Įmonėje veikia vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas, kuriuo galima pranešti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus. Tiriami atvejai, galintys turėti korupcinio ar kito pobūdžio nusikalstamos veikos požymių. 2023 metais Prevencijos skyrius, vidiniais informacijos apie pažeidimus teikimo kanalais, gavo 7 pranešimus apie galimai padarytus pažeidimus. Visais atvejais buvo pradėti vidiniai tyrimai. Pranešimų, pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą, 2023 metais negauta.

Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo dokumentai yra viešinami IAE intranete, taip pat su šiais dokumentais IAE darbuotojai privalomai yra supažindinami dokumentų valdymo sistemos pagalba, o darbuotojus, neturinčius prieigos prie dokumentų valdymo sistemos, su šiais dokumentais privalo supažindinti tiesioginiai vadovai arba jų paskirti asmenys.

Įmonėje užtikrinamas viešųjų ir privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas. Sudarytas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Šiame sąraše esantys darbuotojai teikia deklaracijas Privačių interesų registre PINREG. Įmonės darbuotojai privalo nusišalinti nuo sprendimų, kurie gali sukelti interesų konfliktą, rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrų. Visa tai detalai reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo tvarkos aprašas. Periodiškai yra atliekama privačių interesų deklaracijų duomenų stebėseną.

Siekiant užtikrinti personalo patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, įmonėje patvirtintas pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją apie asmenį, siekiantį eiti pareigas, sąrašas, kuris peržiūrimas kasmet.

KORUPCIJOS RIZIKŲ VERTINIMAS IR VALDYMAS

Svarbi korupcijai atsparios aplinkos kūrimo dalis – su korupcija susijusių rizikų identifikavimas ir valdymas. Kiekvienais metais peržiūrime veiklos sritis, kuriose korupcijos rizikos pasireiškimo tikimybė yra didžiausia, kas įvertiname ir atliekame korupcijos pasireiškimo mažinimo priemone.

2023 metais korupcijos rizikos buvo vertinamos 2 kartus ir vertinimo metu papildomai, kaip viena iš rizikos „Korupcija viešųjų pirkimų procese“ švelninančių priemonių buvo įtraukta papildoma priemonė „Tarptautinių sankcijų vykdymo kontrolė“. Iš viso buvo įvertintos 7 sritys:

- Viešųjų pirkimų procesas.
- Įmonės turto valdymas, naudojimas, nurašymas ir realizavimas.
- Personalo paieškos ir atrankos procesas.
- Viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolė.
- IAE konfidencialios informacijos atskleidimas.
- Nepakankama IAE darbuotojų antikorporacinė kultūra.
- Sankcijų pažeidimų rizika.

Vidutinė rizikos kategorija yra priskirta tik Korupcijai viešųjų pirkimų srityje ir Sankcijų pažeidimų rizikai.

2023 metais atliktų korupcijos rizikų mažinimo darbų apimtys:

- Viešųjų pirkimo proceso prevencinė patikra – 10 proc. nuo pirkimo paraiškų. Įvykdyta 100 proc.
- Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė – 100 proc.
- Pažeidimų tyrimai – 10 tyrimų.
- IAE materialinių vertybių inventorizacijų atlikimas – 16.
- Personalo atrankos skaidrumo užtikrinimas (pagal poreikį) – dalyvauta 49 atrankose.
- Tarptautinių sankcijų patikra – 854 patikrinimai.
- Parduodamo turto aukcionų rengimo, vykdymo proceso prevencinė stebėseną – 137 aukcionai.
- Rekomendacijų antikorporacinės aplinkos kūrimo klausimais (interesus deklaravimo, viešųjų pirkimų srityse ir kt.) teikimas – suorganizuoti 3 susitikimai su padaliniais, pateiktos rekomendacijos.

GRI 205-1

GRI 205-2

2023 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas nebuvo atliktas.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS KOMUNIKACIJA IR MOKYMAI

2022 metų pabaigoje patvirtinta IAE 2023-2025 metų korupcijos prevencijos programa, kurios tikslas užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją IAE, taip pat tobulinti esamas ir diegti naujas korupcijos prevencijos priemones, tokiu būdu didinant įmonės veiklos viešumą ir atvirumą bei joje dirbančių darbuotojų atsparumą korupcijai. Programai įgyvendinti yra parengtas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurio įgyvendinimas yra stebimas du kartus per metus (pasibaigus kalendoriniam pusmečiui). Visos 2023 metais suplanuotos priemonės yra įgyvendintos. Korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo ataskaitos yra skelbiamos viešai (viešinamos tiek IAE intranete, tiek internete). Be to Korupcijos prevencijos politikos įgyvendinimo rezultatai, svarbūs pokyčiai ir įvykiai pagal poreikį yra pristatomi įmonės valdybos bei Audito ir rizikų komiteto posėdžiuose.

Viena iš priemonių, suplanuotų Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane yra vykdyti korupcijos prevencijos ir antikorporacinio švietimo edukacinę veiklą IAE darbuotojams. 2023 metais, bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba vyko mokymai „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Antikorporacinės aplinkos kūrimas“, kurių metu buvo apmokyta 755 įvairaus lygio įmonės darbuotojų, turinčių kompiuterizuotas darbo vietas. Mokymų metu STT atstovai įmonės darbuotojus supažindino su sociologinių tyrimų duomenimis, esminiais antikorporacinės aplinkos kūrimo žingsniais ir priemonėmis.

Praktinių užsiėmimų metu su IAE padalinių vadovais (dalyvavo 25 vadovai) buvo aptartos įmonėje įdiegtos antikorporacinės priemonės, apibrėžtos stipriosios ir silpnosios įmonės pusės antikorporacinės aplinkos kūrime. Taip pat 2023 m. lapkričio mėnesį Prevencijos skyriaus iniciatyva buvo suorganizuoti mokymai „Tarptautinių sankcijų vykdymo užtikrinimas“, kuriuose dalyvavo 66 įmonės darbuotojai. Mokymo metu buvo pristatytas tarptautinių sankcijų teisinis reguliavimas, taikymo sritys, draudimai, sektorinės sankcijos, taip pat supažindinta su statistika, sankcijų taikymo išimtimis ir už taikomą atsakomybę už sankcijų pažeidimus. Diskusijoje buvo aptarti praktiniai pavyzdžiai, apsiesta nuomonėmis ir sankcijų taikymo problematika.

Naujai priimami įmonės darbuotojai įvadinių mokymų metu yra supažindinami su informacija apie esminius IAE sukurtos ir veikiančios korupcijos prevencijos sistemos elementus (korupcijos prevencijos politika, pranešėjų apsauga, privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas, dovanų priėmimas ir teikimas). Taip pat ši informacija yra pateikta atnaujintoje „Naujoko knygoje“, kuri nuo 2023 m. liepos mėn. susipažinimui yra pateikiama visiems naujai priimtiems įmonės darbuotojams.

IAE Prevencijos skyrius aktyviai dalyvauja Skaidrumo akademijos veikloje ir 2023 m. birželio mėn. už 2021-2023 metų laikotarpį įdėtas pastangas stiprinant ir diegiant antikorpacinę aplinką stiprinančias priemones įmonei išduotas Skaidrumo akademijos baigimo sertifikatas.

2023 M. ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Įgyvendinama IAE 2023-2025 m. korupcijos prevencijos programa (įgyvendinimas 100 proc.).

2023 m. gruodžio mėnesį, kartu su 4 kartą atliekamu IAE darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymo tyrimu, buvo atliktas ir atsparumo korupcijai lygio nustatymas (toliau - AKL). Bendras 2023 m. AKL rezultatas yra 0,9 (labai aukštas).

Tobulinant vidinį teisinį reguliavimą, kuriantį antikorpacinę kultūrą ir aplinką 2023 metais didelis dėmesys buvo skirtas teisinio reglamentavimo atnaujinimui, t. y.:

- Siekiant detalizuoti IAE korupcijos prevencijos politikoje numatytus su atsparumu korupcijai susijusius įmonės įsipareigojimus, paaiškinant kokių antikorpacinio elgesio taisyklių IAE darbuotojai privalo laikytis šiuos įsipareigojimus įgyvendinant buvo patvirtintas IAE darbuotojų antikorpacinio elgesio tvarkos aprašas.

- Atnaujintas VĮ IAE viešųjų pirkimų organizavimo ir jų vykdymo prevencijos ir kontrolės tvarkos aprašas.
- Prevencijos skyriaus iniciatyva, siekiant skaidresnės IAE veiklos, buvo atnaujintas Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti VĮ IAE turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašas ir VĮ IAE turto, parduodamo viešuose prekių aukcionuose, pradinės kainos nustatymo metodika.
- Siekiant nustatyti Lietuvos Respublikoje taikomų tarptautinių sankcijų ir Lietuvos Respublikos įstatymais nustatytų ribojamųjų priemonių įgyvendinimo ir kontrolės valstybės įmonėje Igalinos atominėje elektrinėje tvarką buvo patvirtintas Sankcijų įgyvendinimo VĮ IAE tvarkos aprašas.
- Atnaujinti Prevencijos skyriaus nuostatai bei darbuotojų pareiginės instrukcijos.

2023 metais buvo atliktas Korupcijos rizikų valdymo vertinimas. Šio vertinimo metu buvo nustatyta, kad įmonėje įdiegta korupcijai atsparios aplinkos kūrimo sistema ir vykdomos Korupcijos prevencijos įstatymu nustatytos pagrindinės ir įmonės pasirinktos korupcijos prevencijos priemonės.

Taip pat 2023 metais buvo atliktas Tarptautinių sankcijų valdymo vidaus auditas. Pateiktos rekomendacijos įmonei, kurios yra įgyvendinamos pagal suplanuotus rekomendacijų įgyvendinimo planus.

Buvo organizuoti IAE darbuotojų mokymai „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Antikorpacinės aplinkos kūrimas“, kuriuose dalyvavo apie 755 įvairaus lygio IAE darbuotojų.

Prevencijos skyriaus darbuotojas baigė mokymus Pinigų plovimo kompetencijos centre.

2024 M. PLANAI:

- Įvykdyta ≥ 90 % kokybės auditų, saugos inspekcijų, DSS 3 lygio patikrų rekomendacijų.
- Prevencinė viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolė (ne mažiau kaip 7 proc. nuo paraiškų).
- Atlikti Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.
- Atlikti tolerancijos korupcijai tyrimą ir atsparumo korupcijai lygio nustatymą.
- Parengti nulinę dovanų politiką.
- Įvertinti galimybę sertifikuotis pagal ISO 37001:2017 standarto reikalavimus.

KIBERNETINIS IR FIZINIS SAUGUMAS

Kibernetinio ir fizinio saugumo tema IAE, kaip valstybės valdomai įmonei, visada buvo viena iš prioritetinių. Ši sritis yra ypač svarbi, atsižvelgiant į augantį kibernetinių grėsmių skaičių ir jų sudėtingumą. 2023 metais, lyginant su ankstesniais laikotarpiais, pastebėtas dar didesnis kibernetinių incidentų skaičiaus šuolis – užfiksuoti 69942 kibernetiniai įvykiai, rodantys ryškų saugumo iššūkių padidėjimą.

2022 metais jau buvo pastebėta tendencija, kai įvykių skaičius ir sudėtingumas augo, fiksuojant 25646 kibernetinius incidentus. Šie incidentai apėmė įvairias atakas prieš IT infrastruktūrą, tokias kaip prievadų skenavimai, saugumo spragų paieška, slaptažodžių parinkimas, įvairių kenkėjiškų programinės įrangos atmainų platinimas, suklastotų kenkėjiškų el. laiškų siuntimas ir bandymai išvilioti prisijungimo duomenis, o bendra kibernetinio saugumo situacija nuo to laiko tapo dar labiau įtempta.

Didelis kibernetinių incidentų skaičiaus padidėjimas 2023 m. pabrėžia nuolatinės pažangos ir investicijų į kibernetinio saugumo priemones svarbą. Naujų sprendimų įdiegimas ir nuolatinė kibernetinės erdvės stebėseną yra būtini veiksmai, leidžiantys sėkmingai kontroliuoti ir valdyti susidariusią situaciją. IAE, kaip strategiškai svarbios infrastruktūros objekto, saugumo užtikrinimas reikalauja ypač atsakingo požiūrio, kuris apima tiek fizinio, tiek kibernetinio saugumo aspektus, siekiant apsaugoti ne tik pačią elektrinę, bet ir visuomenę nuo galimų kibernetinių grėsmių pasekmių.

Viena iš priemonių stiprinti IT saugumą – reikalavimai tiekėjams. IAE, kaip perkančioji organizacija, veikia srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi. Todėl IAE tiekėjams yra iškelti reikalavimai, kad tiekėjų siūlomos prekės (įskaitant jų sudedamąsias dalis, bei prekių ir jų dalių gamintojus), paslaugos ir darbai nekeltų ne tik rizikų įmonės informacinei infrastruktūrai, bet ir grėsmės nacionaliniam saugumui.

IAE yra įgyvendinama Fizinės saugos politika, patvirtinti vidiniai kibernetinio saugumo užtikrinimo, reikalavimų aprašai, kompiuterių tinklo naudojimo tvarkos aprašas, IT sistemose įvykusių kibernetinių incidentų valdymo planas.

2023 metais buvo įsigyta Saugumo operacijų centro (SOC) paslauga, kuri padės užtikrinti kibernetinį įmonės saugumą.

2023 M. ATLIKI DARBAI IR PASIEKIMAI:

Pagal 2023 m. generalinio direktoriaus įsakymą „IsTa-4“, pakeistas IAE informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo užtikrinimo aprašas, DVSta-0917-1V2.

Per metus išsiųsta 12 ataskaitų į Nacionalinį kibernetinio saugumo centrą (NKSC) apie įvykusius kibernetinius incidentus, bei kartu su NKSC įvykdyta socialinės inžinerijos simuliacija. Parengta ataskaita At-3209(10.6E).

Atlikti 22 IAE padalinių ir technologinių sistemų kibernetinės saugumo būklės patikrinimai.

Įvykdyta įsilaužimo testavimo paslauga, kurią atliko NRD CS bendradarbiaujant su Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (ENISA). 2023-12-18 gauta ataskaita.

NKSC 2023 m. rugsėjo-gruodžio mėnesiais atliko RSSS auditą. 2023-12-18 parengta NKSC ataskaita.

Remiantis gautomis ataskaitomis, pradėti rengti trūkumų šalinimo planai, kurie buvo parengti jau 2024 m. pradžioje.

Atliktas naudotojų darbo vietų kibernetinio saugumo būklės patikrinimas pagal 2023 m. sausio 10 d. įsakymą Nr. Gf-41(2.36), atlikta 18 patikrinimų, parengtos ataskaitos. Įvykdyta 100 % patikrinimų.

Atlikti kibernetinio saugumo būklės patikrinimai pagal 2023-01-10 įsakymą Gf-40, atlikta 4 patikrinimai, parengtos ataskaitos.

Įsigyta SOC (Security Operations Center) paslauga rinkoje.

Įdiegta B2,3,4 technologinių procesų valdymo sistemų kibernetinio saugumo užtikrinimo įranga, skirta įsilaužimų aptikimui, duomenų srautų stebėsenai ir kenkėjiškos programinės įrangos aptikimui.

2024 M. PLANAI:

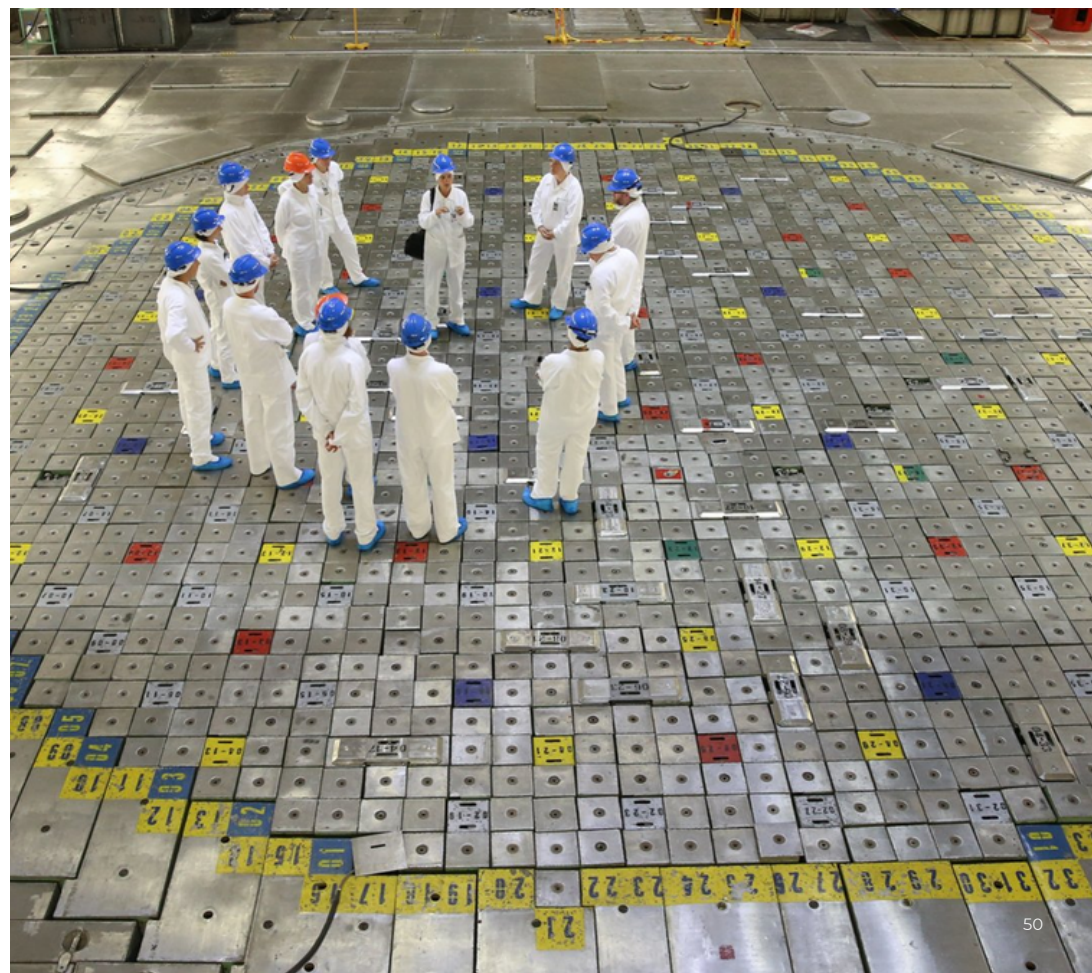
Serverių klasterio įsigijimas. Įdiegti saugumo sprendimai bus perkelti į įsigytą serverių klasterį.

Po NKSC audito ir NRD CS PEN testo parengti trūkumų šalinimo planai. 2024 m. kartu su ITS, RSS ir TPS užtikrinti nurodytų trūkumų pašalinimą.

SOC paslaugos įdiegimas.

TIEKIMO GRANDINĖS VALDYMAS IR TVARUMAS TIEKIMO GRANDINĖJE

Dalis su IAE eksploatavimo nutraukimu susijusio aplinkosaugos ir socialinio poveikio priklauso nuo įmonės tiekėjų. IAE siekia laikytis aukštesnių nei teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų etikos, aplinkosaugos bei socialinės atsakomybės srityse, ir siekia bendradarbiauti su tiekėjais, atitinkančiais įmonės puoselėjamas vertybes. Minimalūs standartai, kurių laikymosi, o idealiu atveju – viršijimo, įmonė tikisi iš visų tiekėjų, yra apibrėžti IAE Tiekėjų etikos kodekse. Įmonė nuolat organizuoja tiekėjų dienas, bendrauja su tiekėjais tiek rinkos tyrimo, tiek rinkos konsultacijų atlikimo tikslais.

IAE viešieji pirkimai reglamentuojami LR viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) ir kitų teisės aktų. 2023 m. 74,3 proc. visų pirkimų buvo žalieji¹, t. y. juose dalyvavę tiekėjai buvo patikrinti pagal aplinkos apsaugos kriterijus. Nors pagal VPĮ, visi pirkimai turėjo būti žalieji, tačiau pirkimams, kurie buvo pradėti 2022 m. nebuvo būtina taikyti žaliųjų kriterijų ir ne visiems pirkimams jie buvo taikomi.

Socialiniai kriterijai pirkimuose nebuvo taikomi. Žaliųjų pirkimų reikalavimai nustatomi rengiant technines specifikacijas, nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ar kvalifikacinės atrankos kriterijus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo sutarties vykdymo sąlygas ir (ar) kitus reikalavimus tiekėjams.

¹Žalioji pirkimas – pirkimas, kurio vykdytojas siekia įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, darančių kuo mažesnę poveikį aplinkai viename, keliuose ar visuose prekės, paslaugos ar darbo gyvavimo ciklo etapuose. Žalioji pirkimai yra galinga strateginė priemonė žalinti ekonomiką, vykdyti klimato politikos įsipareigojimus, skatinti ekologines inovacijas ir kelti šalies konkurencingumą. Aplinkosaugos principų taikymas viešuosiuose pirkimuose gali tapti reikšmingu įrankiu siekiant žaliosios pertvarkos. (Viešųjų pirkimų tarnybos apibrėžimas).

RIZIKŲ IR ATITIKTIES VALDYMAS

Įmonė deda visas pastangas atitikti griežtą veiklos reguliavimą ir reglamentavimą. IAE yra kontroliuojama Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (VATESI) ir tarptautinių Europos atominės energetikos bendrijos (Euratom) ekspertų, nuolat atliekančių planinius ir neplaninius veiklos patikrinimus. 2023 m. reikšmingų įstatymų nesilaikymo atvejų įmonėje nebuvo.

Rizikų ir atitikties valdymas plačiau aprašytas 2023 metų veiklos ataskaitos skyriuje *Rizikų valdymas*.

RODYKLĖ

GRI RODIKLIŲ SARAŠAS

Pareiškimas dėl GRI standartų naudojimo	Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darnumo ataskaita atitinka GRI standartus ir yra pateikta už laikotarpį nuo 2022 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.	
Taikomi GRI 1	GRI 1: Taikymo pagrindai 2021	
Taikomi GRI standartai sektoriams	Netaikomi	
GRI 2: Bendroji informacija 2021		
GRI standartas	Puslapis	
1. Organizacija ir jos ataskaitų teikimo praktika		
2-1	Informacija apie organizaciją	4 psl.
2-2	Subjektai, įtraukti į organizacijos darnumo ataskaitą	4 psl.
2-3	Ataskaitinis laikotarpis, ataskaitų teikimo dažnumas ir kontaktinis asmuo klausimams apie ataskaitą	4 psl.
2-4	Pasikartojanti informacija	4, 12 psl.
2-5	Išorinis patikrinimas	4 psl.
2. Veikla ir darbuotojai		
2-6	Veikla, vertės grandinė ir kitiverslo santykiai	5 psl.
2-7	Darbuotojų skaičius ir įvairovė	29 psl.
2-8	Darbininkai, kurie nėra organizacijos darbuotojai	29 psl.
3. Valdymas		
2-9	Valdymo struktūra ir sudėtis	10 psl.
2-10	Aukščiausiojo valdymo organo narių siūlymas ir atranka	10 psl.
2-11	Aukščiausiojo valdymo organo pirmininkas	10 psl.

2-12	Aukščiausiojo valdymo organo vaidmuo prižiūrint organizacijos poveikio valdymą	10 psl.
2-13	Atsakomybės už organizacijos poveikio valdymą delegavimas	10 psl.
2-14	Aukščiausiojo valdymo organo vaidmuo teikiant tvarumo ataskaitas	4 psl.
2-15	Interesų konfliktai	11 psl.
2-16	Pranešimai apie kritines problemas	10 psl.
2-17	Aukščiausiojo valdymo organo narių turimos žinios darnaus vystymosi srityje	10 psl.
2-18	Aukščiausiojo valdymo organo veiklos rezultatų vertinimas	11 psl.
2-19	Atlygio politika	31 psl.
2-20	Atlyginimų nustatymo procesas	29 psl.
2-21	Metinio atlyginimo santykis	31 psl.
4. Strategija, politika ir taikomos praktikos		
2-22	Pareiškimas apie tvarios plėtros strategiją	3 psl.
2-23	Atsakingo verslo politika	7 psl.
2-24	Atsakingo verslo politikoje apibrėžtų įsipareigojimų įtvirtinimas	7 psl.
2-25	Sukelto neigiamo poveikio ištaisymo procesai	11 psl.
2-26	Patarimų ir susirūpinimą keliančių klausimų iškėlimo instrumentai	11 psl.
2-27	Atitiktis teisiniam reguliavimui	52 psl.
2-28	Narystė asociacijose	<i>Įmonė nedalyvauja asociacijų veikloje. Lietuva kaip valstybė dalyvauja tarptautinėse organizacijose (TATENA, WANO, Euratom ir kt.), o IAE įsitraukia į šių organizacijų rengiamas diskusijas, konferencijas, mokymus ir kt.</i>

5. Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

2-29	Bendradarbiavimo su suinteresuotomis šalimis praktika	44 psl.
2-30	Kolektyvinės sutartys	Visiems darbuotojams (100 proc.) yra taikoma kolektyvinė sutartis

GRI 3: Pagrindinės tvarumo temos 2021

3-1	Pagrindinių tvarumo temų nustatymo procesas	12 psl.
3-2	Pagrindinių tvarumo temų sąrašas	13 psl.
3-3	Pagrindinių tvarumo temų valdymas	13 psl.

Ekonominės temos

GRI 205: Antikorupcija 2016

205-1	Operacijos, kurios buvo įvertintos dėl su korupcija susijusios rizikos	46 psl.
205-2	Antikorupcinių politikų ir procedūrų komunikacija ir mokymai	46 psl.
205-3	Patvirtinti korupcijos incidentai ir veiksmai, kurių buvo imtasi	45 psl.

Aplinkosaugos temos

GRI 302: Energija 2016

302-1	Energijos suvartojimas organizacijoje	22 psl.
302-3	Energijos intensyvumas	22 psl.

GRI 305: Emisijos 2016

305-1	Tiesioginės (Scope 1) ŠESD emisijos	22 psl.
305-2	Netiesioginės (Scope 2) energijos ŠESD emisijos	22 psl.

GRI 306: Atliekos 2020

306-1	Atliekų susidarymas ir reikšmingas su atliekomis susijęs poveikis	23 psl.
306-2	Reikšmingo su atliekomis susijusio poveikio valdymas	23 psl.
306-3	Susidariusios atliekos	23 psl.
306-4	Atliekos, kurios nebuvo pašalintos	24 psl.
306-5	Į šalinimą nukreiptos atliekos	23 psl.

GRI 308: Tiekėjų patikrinimas pagal aplinkosaugos kriterijus 2016

308-1	Nauji tiekėjai, kurie buvo patikrinti pagal aplinkosaugos kriterijus	51 psl.
-------	--	---------

Socialinės temos

GRI 401: Įdarbinimas 2016

401-1	Priimti nauji darbuotojai ir darbuotojų kaita	32 psl.
401-2	Visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams taikomos naudos	30 psl.
401-3	Vaiko priežiūros atostogos	39 psl.

GRI 402: Darbo santykiai 2016

402-1	Trumpiausias pranešimų apie veiklos pakeitimus laikotarpis	33 psl.
-------	--	---------

GRI 403: Darbuotojų sveikata ir sauga 2018		
403-1	Darbuotojų sveikatos ir saugos valdymo sistema	<u>36</u> psl.
403-5	Darbuotojų sveikatos ir saugos mokymai	<u>37</u> psl.
403-8	Darbuotojai, kuriems taikoma darbuotojų sveikatos ir saugos valdymo sistema	<u>36</u> psl.
403-9	Sužeidimai, susiję su darbu	<u>36</u> psl.
403-10	Sveikatos problemos, susijusios su darbu	<u>36</u> psl.
GRI 404: Darbuotojų mokymai ir ugdymas 2016		
404-1	Vidutinis mokymo valandų skaičius, per metus tenkantis darbuotojui	<u>34</u> psl.
404-2	Darbuotojų įgūdžių tobulinimo ir pagalbos keičiant pareigas programos	<u>32</u> psl.
404-3	Darbuotojų, kurių veiklos rezultatai ir karjeros eiga reguliariai peržiūrima, dalis	<u>34</u> psl.
GRI 405: Įvairovė ir lygios galimybės 2016		
405-1	Valdymo organų ir darbuotojų įvairovė	<u>39</u> psl.
GRI 406: Nediskriminavimas 2016		
406-1	Diskriminavimo atvejai ir korekciniai veiksmai, kurių buvo imtasi	<u>39</u> psl.
GRI 407: Darbuotojų teisė vesti kolektyvines derybas ir sudaryti kolektyvines sutartis 2016		
407-1	Veikla ir tiekėjai, kuriuose gali kilti pavojus teisei vesti kolektyvines derybas ir sudaryti kolektyvines sutartis	<u>39</u> psl.

GRI 408: Vaikų darbas 2016		
408-1	Veikla ir tiekėjai susiję su didele vaikų darbo atvejų rizika	<u>39</u> psl.
GRI 409: Priverstinis ar privalomasis darbas 2016		
409-1	Veikla ir tiekėjai, susiję su didele priverstinio ar privalomojo darbo atvejų rizika	<u>39</u> psl.
GRI 414: Tiekėjų vertinimas pagal socialinius kriterijus 2016		
414-1	Nauji tiekėjai, kurie buvo patikrinti pagal socialinius kriterijus	<u>51</u> psl.

JT PASAULINIO SUSITARIMO PRINCIPAI

Šio amžiaus pradžioje Jungtinės Tautos sudarė ir paskelbė 10 universalių principų (angl. *Global Compact*), kurių savanoriškai laikytis kviečiamos visos organizacijos, siekiančios veiklą vykdyti atsakingai ir tvariai. Savo veikloje remiame šiuos principus ir skatiname jų įgyvendinimą tose srityse, kuriose galime daryti įtaką. Žemiau pateikiame visų principų sąrašą ir nurodome, kuriuose puslapiuose šioje ataskaitoje yra aprašyta mūsų veikla, siekiai ir iniciatyvos šių principų įgyvendinimo atžvilgiu.

Pasaulinio susitarimo principas		Puslapis
1	Mes remiame ir gerbiame tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises.	<u>39</u> psl.
2	Įsipareigojame nebūti žmogaus teisių pažeidimų bendrininkais.	<u>39</u> psl.
3	Užtikriname laisvę jungtis į asociacijas, profesines sąjungas, ir pripažįstame darbuotojų teisę į kolektyvines derybas.	<u>39</u> psl.
4	Nesinaudojame privalomuoju ar priverstiniu darbu ir siekiame prisidėti jį naikinant aplinkoje, kurioje galime daryti įtaką.	<u>39</u> psl.
5	Nesinaudojame vaikų darbu ir stengiamės prisidėti jį naikinant aplinkoje, kurioje galime daryti įtaką.	<u>39</u> psl.
6	Nediskriminuojame ir stengiamės prisidėti prie profesinės diskriminacijos panaikinimo aplinkoje, kurioje galime daryti įtaką.	<u>39</u> psl.
7	Taikome prevencines priemones ir laikomės atsargumo principo aplinkos atžvilgiu.	<u>7</u> psl.
8	Imamės iniciatyvų, skatinančių atsakomybę už aplinką.	<u>20</u> psl.
9	Skatiname aplinkai draugiškų technologijų kūrimą ir taikymą.	<u>20</u> psl.
10	Netoleruojame korupcijos ir kovojame su visomis jos formomis, įskaitant papirkinėjimą ir kyšininkavimą.	<u>45</u> psl.